

Naročnina
 Dnevna izdaja
 za državo SHS
 mesečno 20 Din
 polletno 120 Din
 celotno 240 Din
 za inozemstvo
 mesečno 35 Din
 nedeljska izdaja
 celote no v Jugoslaviji 50 Din, za
 inozemstvo 100 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
 Vokali se ne vratajo, ne frankirana
 pismo se ne sprejemajo s Uredništvom
 telefon št. 2050, upravnitva št. 2328

SCOJENEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Naše prokletstvo

Menda ni imela nobena država na svetu po svetovni vojni do danes toliko vlad, kolikor jih zaznamuje država SHS. Celo v državah, ki so imele prestat velike notranje pretrijke, puče in revolucije, se niso izmenjivali kabineti tako nagloma in pogosto kakor pri nas. Naša država se je stvorila ob popolnem soglasju treh narodov, nima nobenih dinastičnih konfliktov, socialna nasprotiva so primeroma minimalna. Prirodna bogatstva pa velika, tako da so prav v Jugoslaviji dani vsi pogoji za mirno in pozitivno delo na vseh poljih. Naše prokletstvo pa je divje, nebrzданo, po osebnih in klikskih vidikih usmerjeno strankarstvo, kojega delo je skozi in skozi razruševalno.

Ali je še kje na svetu tako, da bi opozicija smatrala ne samo za svojo glavno, ampak edino naložo to, da ruši vlado brez vsega druga razloga, nego je ta, da se zruši? In ki začenja vlado rušiti takoi tisti dan, ko se je osnovala? Ki kritiko in kontrolo smatra samo in edinole kot sredstvo, da se vlada zruši, ne pa tudi kot lojalno sodelovanje na pozitivnih graditeljskih nalogah vlade, dokler le-ta svoje dolžnosti v splošni blagor kolikor toliko izpolnjuje? Ki se polem, ko sama pride do oblasti, zeton mora samo otepati opozicije, namesto da bi mogla od nie pričakovati lojalne igre? Ki se sploh da voditi le od svojega strankarskega interesa, ne pa od čuta odgovornosti za celoto, katerega sploh nima?

Jugoslavija ima v desetem letu svojega obstoja za seboj že več kot dvajset vlad! Ma lokatera vlada je imela pol leta časa, da vlada. Če pa štejemo še razne rekonstrukcije in izmenjave na posameznih ministrskih mestih, potem je povprečno vsak minister komaj tri mesece grel svoj stol. Vsak portfelj se zdaj, je ustvarjen samo zato, da pride do njega čim več strankarskih kandidatov, ki nestreno čakajo, kdaj pridejo na vrsto. Ali je spriče tega možno kakšno resnično, nepretrgan resno in smotreno delo? Ali ni čudež, če se sploh kaj dela? Na vsak način delo, ki se mora v takih razmerah opravljati, ni veliko vredno in tudi ne more biti. Šef vlade je tudij vsakokrat drugi, vsaka vlada prinese novega gospodara, vsak ima druge poglede na delo uresničiti pa jih ne more ne eden ne drugi. In zato pri nas po skoraj desetih letih razen ustvari-ni užakonjeno ničesar trajneda, se storjeni povsod samo začetki, in vsake pol leta se začenja graditi nanovo, nakar se vrže orodje stran, da pridejo novi zidari. Vse je en sam provizorij, država pa kriči po delu, po ustavljenju razmer in po ustvarjanju trajnih in trdih pogojev za boljšo gospodarsko eksistenco in napredok.

Vse to zaradi tega, ker imamo stranke, ki se ne čutijo pred državo in ljudstvom odgovorne. Ki jim je bog njihov in njihovih voditev »interes«, ne pa celokupnost. Ki ne pozna nobene morale in lojalne borbe za obči blagor. Ki jim je edini in izključni cilj oblast, ki sodelovanja različnih v en visok namen sploh ne pozna, ki vse izven sebe izključujejo, in pozna zavezništvo le za rušenje nasprotnika, in ko pridejo na vlado, za čim večje lastno okoristenje, za prevaro partnerja in za uničenje nasprotnika.

Imamo vlado, ki jo je ljudstvo splošno pozdravljalo, s poštenim in resnim delovnim programom, ki ga je tudi začela uresničevati. Toda že prvi dan so se začele proti nji intrige in zunaj in od znotraj. Vlada je parlamentarna, demokratična, ima ali je vsaj imela veliko večino, in komaj peti mesec je, od kar je na vladi in delu. Parlament ima dela ne za pet mesecev, ampak za pet let. Imamo šefu vlade, ki delo na vso moč forsira, imamo pravovrstno moč kot zunanjega ministra, imamo resorne ministre, ki hočajo in morejo delati. Dostil boljša je ta vlada od katerekoli prejšnje. Ljudje so siti večnih sprememb, rekonstrukcij, kriz, siti do grla tudi vedno novih volitev. Vidijo, da se vlada pošteno trudi za izboljšanje uprave, gospodarsko sanacijo, davčne, socialne reforme. Pustite jo delati, dajte ji miru, sodelujte! Ne!

In najde se eden, ki začne kričati: Vlada je reakcionarna! Jaz pa sem demokrat, sem za »seljačko demokracijo«, jaz sem navdušen za parlamentarizem, jaz sem proti teroru! (katerega nikjer ni!), jaz sem zoper... itd. itd... sploh jaz sem edini demokrat v Jugoslaviji in kvečjem še eden!... In potem se združijo in razbobjajo po svojem tisku cel program, poln vseh zemeljskih in nebeskih dobrov, obetajo demokracijo vseh demokratov, devljejo vlado čisto v nič, sebe pa napi-

Celokupna „demokracija“ v skupščini propad'a

Socialist Petajan za Orjunaše iz Trbovelj in Selenburgove ulice

Ves Davidovičev klub glasoval za vlado — V Demokratski zajednici je Davidovič v manjšini, zato jo bo razbil — S Pribičevičem tudi Davidovičevi prijatelji nočejo zveze — Edini socialist manifestira svojo zvezo z Orjuno in SDS

r Belgrad, 3. februar. (Tel. »Slov.«) Pojav je nespremenjen. Ostavke demokratskih ministrov še niso sprejeti. Po sedanjem stanju izgleda, da bo ta položaj trajal še par dni. Misli se, da se bo o usodi teh ostavk odločalo še v tork. Če bodo ostavke sprejeti, o tem je prezgodaj govoriti in delati kakšne kombinacije. Jutri se namreč sestavi vodstvo Demokratske zajednice. Minister Spaho je danes zahteval od Davidoviča, da z ozirom na poslednje dogodek sklici sejo vodstva DZ, da bi se tudi tam to vprašanje razjasnilo. Davidovič je to zahtevo sprejel in sklical za jutri sejo vodstva DZ, katere člani so: Davidovič, Marinkovič, Kosta Kumanudi, Grga Angjelinovič, Veljkovič, Spaho, Hrasnica, Hadži Kadič. Po intencijah DZ ima vodstvo odločiti o vseh važnih političnih vprašanjih.

Ce bi se torej na jutrišnji seji predsedstva DZ vprašanje, ali ostanejo člani DZ v vladi, ponovno postavilo na dnevni red, bi postal Davidovič v manjšini, ker je od teh njegovega mišljenja samo Veljkovič. Zato nekateri mislijo, da bo Davidovič sploh proti temu, da se stvarno o tem v DZ razpravlja, vsled česar bi se jutri izvršila likvidacija DZ in bi je tudi formalno ne bilo več. Tako demokratični klub, kakor muslimanski, sta o obstanku ministrov v vladi sklepala in so njihovi sklepi znani. Večina demokratičnih poslanec je proti, vsi muslimani pa so za.

Pri tej priliki nekateri opozarjajo na dejstvo, da je Marinkovič v sami ostavki posebej naglasil, da je vstopil v vlado kot član DZ. Zato se tem krogom zdi verjetno, da bo vztrajal na tem, da odloča o nadaljnem obstanku ministrov v vladi DZ, v katere imenu so bili ministri v vladi. Ni pa verjetno, da bi Davidovič ne uvidel tega praktičnega manevra. Zato ostane vse, kakor smo včerajšnjem »Slovenec« poročali. Po otvoritvi formalne krize, ki se bo pričela takrat, ko se bo sprejela ostavka demokratičnih ministrov, se bo prvo postavilo

na dnevni red vprašanje koncentracije. Vsi krogi so soglasnega mnenja, da je koncentracija nemogoča. Ker druga delovna vlada ni mogoča, ostane edini izhod volivna vlada. Politični krogi so zelo z velikim zanimanjem opazovali dogodek na današnji skupščinski seji. Po včerajšnji sestavi skupnega izvršilnega odbora takozvane celokupne demokracije, se je pričakovalo, da se bo ta enotnost že danes manifestirala. Radi tega so tudi samostojni demokrati izvali bojno glasovanje v skupščini. Pri tem so vsi demokrati razen nekaterih glasovali proti predlogu zastopnika celokupne demokracije. Proti predlogu celokupne demokracije so glasovali tudi poslanci davidočevci.

Nekateri trdijo, da se je že sedaj njihovo razpoloženje nasproti takozvani celokupni demokraciji znatno ohladilo, posebno pa so proti temu, da bi demokrati stopili v ozj sti s Pribičevičem. Sploh je nerazpoloženje proti Pribičeviču in samostojnemu demokratom tako, kadar sedaj ni bilo proti nobeni politični stranki. Zato ne bi bilo čudno, če bi z ozirom na ta Davidovičev korak tudi še demokratični poslanci stopili na drugo stran. Sicer ne političneg, pač pa precejšnjega značaja, je bilo na današnji skupščinski seji dejstvo, da je socialist Petajan pri tem glasovanju demonstrativno nastopil za Orjuno in vzel v zaščito voditelja Jevgjeviča, ki je znan slovenski in ljubljanski javnosti po izgredih, ki se se degajali v Ljubljani. Te njegove simpatije so tembolj čudne, ker je ravno slovensko delavstvo imelo največ prilike, čutiti poslanstvo Jevgjeviča in njegovih tovarisev. Obenem se ponekod misli, da se je socialist Petajan s tem opredelil za samostojne demokrate in hotel s tem manifestirati, da slovenski socialisti podpirajo takozvani blok celokupne demokracije. Na vsak način je ta nastep Petajana značilen in za prejšnjo politike socialistov važen.

— o —

Socialistično-orjunaška unija v parlamentu

Belgrad, 3. februar. (Tel. »Slov.«) Seja na posamezne skupščine je bila dopoldne zelo burna.

Prišlo je celo do tega, da je bil predsednik prisiljen prekiniti sejo radi velikega nemira. Opazilo se je, da dem. ministri niso več sedeli na ministrskih klopih, kljub temu, da še njihove ostavke niso sprejeti, marveč v poslanskih klopih. Zunanji minister Marinkovič ni bil navzoč. Enako tudi ne Ljuba Davidovič.

Pred dnevnim redom je selj. dem. koalicija oziroma sedaj takozvana skupna demokracija poskušala izvzeti nezaupnico vladi s tem, da je vložila nujen predlog zato, da se znani Dobroslav Jevgjevič, urednik »Vidovdana« v Novem Sadu izpusti iz Glavnice. Ta predlog je zagovarjal poslanec Srdjan Budisavljevič (SDS) tako-le:

Predvčerajšnjim je policija arretirala in v Belgrad pripeljala Jevgjeviča, ki je velik patriot in je bil preganjan od avstrijskih oblasti. Zato je arretacija izvala veliko ogorčenje. Arretiran je bil radi tega, češ da je na znanem shodu »Pred Spomenikom Šidel belgrajškega mesta. — Op. ur.) delal nered in organiziral pretep, tekom katerega je bilo več oseb težko ranjenih, mnogo pa lahko. Nato je poslanec

navajal, kako so intervenirali za Jevgjeviča, da pa intervencija ni pomagala in da je še vedno zaprt v zaporu. Poslanec misli, da je to pričetek tega, da se SDS postavlja pod Obzorno.

V istem smislu je govoril poslanec Kosanovič (SDS), ki je posebno govoril o tem, kako je interveniral pri ministru. Pravi, da je od notranjega ministra zahteval, da se sistira ta odlok. Minister ga je pri tem vprašal, kaj sploh pomeni sistirati. To zasmehovanje je notranjega ministra razburilo in je dejal: »Vi, gospod mladenič, nikar ne obračajte besed.« Nato je pričel nepopisni hrup in prepri, ki so ga aranžirali radičevci s tem, da so razbijali po vseh klopih. Vsled tega je bilo nemogoče slišati kako besedo. Preds. Perič je prekinil sejo.

Ko se je seja zopet pričela, je notranji minister ponovil te svoje besede, in pravi, da misli, da ne more biti za mladega človeka prav nobena žalitev, če se reče »gospod mladenič«. Kosanovič je nadaljeval svoj govor in govoril o neki gospa Cernjavski, ki je bila v tajništvu SDS, pa so jo istočasno arretirali po nalogu tajne policije. Zahteva, da se oba slučaja takoj preiščeta ter da se zaprti izpuste.

Nato je dobil besedo socialist Petajan.

Zanimivo je, da se noben drug poslanec

Bilo bi smešno, če ne bi bilo tako bridič, in žalostno. Ali ne pomisli nihče, kakšne ogromne škodo prizadeva nebrzdana strankarska politika brez vsakega državnega videnja državi? Da naš ugled pred svetom radi te trpi neprecenljive izgube? Naj bi nas izmodrilo vsaj pisanje naših zunanjih nasprotin, ki škodo pisanje registrirajo in seveda še primerno povečujejo in pretiravajo naše težave in grehe, mi pa jim dajemo pridno vsak dan novih povodov in materiala! Načini, kot taki so se razumeli in sporazumeli, destruktivna strankarska politika pa sproti ruši vseko resno in pošteno prizadevanje, da se naša razmere utrdijo in izboljšajo. Državi v škodo.

Popoldne je bila druga seja, na kateri je prišel v razpravo zakon o izenačenju neposrednih davkov v podrobnostih. Pri prvem poglavju sta govorila proti zakonu o izenačenju davkov socialist Petajan in Pavle Radič kot poročevalci manjšine. Pri glasovanju je bilo prvo poglavje sprejeti. Pri tem se je videlo, da so za vlado glasovali skoro vsi demokratični poslaneci, ki so bili navzoči. Pri razpravi o drugem poglavju je prvi govoril demo-

Cene oglasov
 I sloip, pedi-vrsna
 mal oglasi po 150
 in 2 D, večji oglasi
 nad 45 mm višina
 po Din 2-30, vellid
 po 3 in 4 Din, v
 uredniškem delu
 vrstica po 10 Din
 o. Pr večjem o
 naročilu popust
 Izide ob 4 zljubrij
 razen pondeljka in
 dneva po prazniku

Uprava je v Kopitarjevi ulici št. 6 - Cekovni
 racun: Cvetlana Štev. 10.650 in 10.349
 za inserate, Sarajevo Štev. 7563, Zagreb
 št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797



Douglas Haig,
 ki je dne umrl. L. 1917, je bil vrhovni poveljnik angleške armade in po zmagi postal maršal.

razen SDS in radičevcev, ni javil k besedi, pač pa je to smatral Petajan za potrebljeno. V zboru je nastalo splošno veliko začudenje, kako more socialist nastopiti v obrambo Orjune. Radi tega so tudi poslanci Jugoslovanskega kluba z živahnimi medkljici opozarjali Petajana, da nikakor ni na mestu, da se v parlamentu predstavlja kot branitelj Orjune. Ko je Petajan izgovoril prve besede, so padli klici: »Govorite raje o Trbovljah, kako so tam umorili delavca Fakina.«

Ali ste pozabili, da so Orjunaši vlekli svojo žrtev do kamnoloma in jo ustrelili kot živino, danes pa hočete igrati vlogo branitelja Orjune. Kar vstopite v Orjuno.«

Petajan je ostromel. Klici naših poslancev so ga presenili. Poslanec Žebot klici: »Gospod Petajan, kaj vam je zaprolo sapo? Le nadaljujte. Le korajno se postavite na branik Orjune.«

Nato je Petajan prebral bolj tisto zelo kratko izjavo. Ni govoril o bedi delavstva, ampak se je izjavil proti arretaciji Orjunaše Jevgjeviča. Pod vtišom krepkih medkljic naših poslancev, je izgovoril vsega skupaj 13 stavkov. Nato je odšel iz govornice. Poslanci pa so mu klicali:

»Zakaj se niste niti z besedico upali govoriti o žalostnem umoru delavca Fakina?«

»Živijo socialistično-orjunaška unija!«

Po tem — » — nastopu socialistično-orjunaška unija!«

Petajan je dobil besedo, in izjavil:

Narodni poslanec Rado Budisavljevič je zahteval od mene, da mu dam podatke o arretaciji Jevgjeviča. Zadnjo nedeljo bi se imel vršiti meeting, na katerem naj bi se obsodil Pribičevič radi svojega govorova, ki ga je imel v Zagrebu. Okrog 10 se je približalo Spomeniku, kjer se je vršil meeting, več ljudi, ki so imeli žepne polne kamenja. Po poročilu, ki sem ga dobil, so ti ljudje pričeli metati kamenje. Na opomin policija je Jevgjevič nadaljeval z metanjem kamenja. (Pribičevič protestira.) Skupščinski predsednik ga opominja. — Pribičevič: »Vi ste castitali kraljici Dragi!« Radički klicajo: »Vi pa Francu Jožefu!« Pribičevič so se burni protesti. Radovič nadaljuje, da je Jevgjevič kaznovan za tri kazniva dejanja. (Stjepan Radovič začne protestirati in kričati, vsled česar ga predsednik opominja s pismenim ukorom.) Jevgjevič je bil o obtožbi obveščen od sodišča in bo že danes predan sodišču.

Notranji minister nato prehaja na slučaj Cernjavske. Aretirana je bila po nalogu tajne policije. Osumljena je bila kot nepatriotična in je bila radi tega izgnana. (Nastas Petrović: »Izgnana samo po tem, kar je por

Službe iščejo**Zidarski polir**
absol. gradb. strok. šole
išče službe. Ponudbe na
upravo pod: Samostojen.**Stanovanja****Selitve**
v mestu in na deželo.
strokovno in načeneje
potom**Slovenija
transport**
Ljubljana
Miklošičeva cesta št. 30
Telefon št. 2718**Sobo in kuhinjo**iščeta dve osebi. Ponudbe
na upravo »Slovenca»
pod šifro »Dve osebi».**Kdo kupi?****Hrastove****podnice**
vagonke 2.65 m + 44 mm
in 2.85 m + 54 mm ca.
5 vagonov, proda Al. Neu-
dauer, Gornja Radgona.**Jugoslovanska knjigarna
v Ljubljani**

priporoča:

Donders A., Die Passion Christi und wir Menschen von heute. Fastenvorträge, 126 str., nevez. 31 Din.
 Engelhardt L., Neue Wege der Seelsorge im Ringen um die Grossstadt, 127 str., nevez. 52 Din.
 Huonder A., Zu Füssen des Meisters. 2. zvezek: Die Leidenschaft, 429 str., vez. 85 Din.
 Linhardt R., Feurige Wolke. Kanzelvorträge. Weihnachten-Ostern 178 str., vez. 70 Din.
 Linhardt R. Dr., Brennender Oerbusch. Vorträge zur Lebensgestaltung im Geiste des Evangeliums. — Weihnachts- und Osterkreis, 167 str., vez. 71 Din.
 Muré-Winands G. J., In jenen süsseren Stunden. Fastenpredigten über das Leiden und Sterben Jesu Christi, 214 str., nevez. 56 Din.
 Mut, D. W., Leiden hat Ewigkeitswert, 93 str., nevez. 17.50 Din.
 Obendorfer A., Die Seelenleiden Jesu. 7 Fastenpredigten, 79 str., nevez. 32 Din.
 Oberhammer Dr. C., In Leid und Sieg. Liturgische Tagesgedanken, 340 str., vez. 65 Din.
 Obweder J., Das Bild des Kreuzigten Erlösers. Fastenpredigten, 64 str., nevez. 18 Din.
 Obweder J., Oelbergstunden. Fastenpredigten, 48 str., nevez. 13.50 Din.
 Obweder J., Jesu Leiden und der Sünde Frucht. 6 Fastenpredigten, 120 str., nevez. 18 Din.
 Restle C. P., Die Sünde. Fastenpredigten, 75 str., nevez. 26 Din.
 Rieder K., Gottes Graderuf und die Antwort der Menschenseele. Fastenhomilien, 58 str., nevez. 20.50 Din.
 Ströbele G., Unter den Portalen des blutigen Karfreitags. Passionsbilder, 61 str., nevez. 25 Din.
 Tondelen Dr. J., Der Heiland am Oelberg und die moderne Welt. Fastenpredigten, 104 str., vez. 47 Din.
 Tondelen Dr. J., Im Geiste des Evangeliums. Homilien und Predigten. — Der Osterkreis, 161 str., vez. 70 Din.
 Vogt J., Tröste mein Volk. Fastenpredigten, 128 str., nevez. 34 Din.
 Vorlitscheck A., Der Gemeinschaftsbedanke im Vaterunser. Fastenvorträge, 99 str., nevez. 38 Din.

Sir H. Rider Haggard:

Kleopatra, egiptovska kraljica.

Deveto poglavje.

Harmakis v zaporu. — Zaničevanje dvornice Karmion. — Harmakis zopet prost. — Prihod Kvinta Delija.

Dolnih enajst dni so me imeli tako zaprtega v moji sobi. Ves ta čas nisem videl drugega kakor straže pred vratimi, sužnje, ki so mi molče prinesli jedi in pijače, in Kleopatru, ki je zelo pogosto prihajala. Pa dasi mi je mnogo govorila o ljubezni, mi vseeno ni hotela nicesar povedati, kaj se je z menoj godilo. Prišla je prav različne volje — sedaj vesela in smejoča, sedaj polna modrih misli in besedi, sedaj zopet samo strastna, in v vsaki volji sem našel nov čar. Obilo je govorila o tem, kako naj ji pomagam narediti egiptovsko deželo veliko, zmanjšati bremena ljudstva in pregnati rimske orle. Dasi sem jo izprva težko poslušal, ko je tako govorila, me je pologoma vedno bolj oklenila v svoje čarobne mreže, iz katerih ni bilo rešitve, in moj duh se je ujemal z njenim. Tedaj sem tudi jaz nekoliko odprl svoje sreče in ji tudi razodel nekoliko o svojih načrtih, ki sem jih bil zasnoval za Egipt. Vse je kazalo, da me je z veseljem poslušala, pretehtavala vse in govorila o sredstvih in načinih ter mi pripovedovala, kako hoče očistiti vero in popraviti starodavne templje in zgraditi bogovom nove. Vedno bolj mi je segala v srce, tako da sem jo naposlед, ko je bilo vse drugo zbežalo od mene, začel ljubiti z vso neizčrpano strastjo svoje bolne duše. Drugega mi ni preostalo kakor Kleopatrina ljubezen in jaz sem oviral svoje življenje okoli nje in premisli. Ijeval nad njo kakor vdova nad edinim detetom. Tako je baš povzročiteljica moje sramote postala moje vse, moja najdražja stvar, in jaz sem jo ljubil z močno lju-

beznijsko, ki je vedno bolj naraščala, dokler ni po vsej priliki pogoltnila preteklosti in mi naredila sedanost kakor sanje. Ona me je bila premagala, ona me je bila oropala časti in me pogrenzila do grla v sramoto, jaz pa, ubogi propadli zaslepljeni bednik sem poljuboval palico, ki me je tepla, in bil pravi njen suženj.

Da, še celo sedaj, v onih sanjah, ki pridejo, kedar spanje odpre tajno srce in izpusti njegove grozote, da prosto tavajo po odprtih sobah misli, se mi zdi, da vidim njen kraljevsko postavo, kakor sem jo prvkrat videl, ko prihaja z razprostrtnimi rokami in se ji v očeh sveti svetloba ljubezni, z odprtimi ustmi in vihajočimi kodri in z obrazom, na katerem je učinjen izraz največje nežnosti, kakoršnega je samo ona mogla imeti. Se vedno po vseh teh letih se mi zdi, da jo vidim prihajati kakor je prvkrat prišla, in še vedno se zavedam, da je ona bila neizrekljiva laž!

Tako je prišla tudi neki dan. V naglici je bila zbežala, tako je rekla, z velikega zborovanja, ki je bi bo sklicano glede Antonijevih vojsk v Siriji, in prišla je, kakoršna je bila zapustila zborovanje, oblečena v kraljevska oblačila z žezлом v roki in zlato krono na glavi. Sedela je pred meno in se smejava. Naveličala se je bila postušati odposlanec, ki jih je sprejela na zboru v avdijenci, ter jih rekla, da jo kliče od njih nenadno sporočilo, ki je pravkar doseglo iz Rima; in tu šala se je ji je zdela imenitna. Nenadno je vstala, vzela krono z glave in jo položila meni na glavo; na ramo mi je ogrnila kraljevski plastr, dala v roko žezlo in se priklonila pred meno. Nato se je zopet nasmejala, me poljubila na ustnice in rekla, da sem v resnicu njen kralj. Spomnil pa sem se, kako so me bili kronali v dvoranah templja v Abutisu, in se tudi spomnil na tisti venec iz evetlic, kajih vonj me še sedaj ni zapustil, sem vstal ves bleed od togote, vrgel ves kraljevski nakit raz sebe in jo vprašal, kako da se drzne tako norčevati iz mene — njenega ujetega ptiča. Ona se je umaknila od mene in jaz mislim,

da sem bil takšen, da je bila vša osupla.

»Ej, Harmakis,« je rekla, »ne jezi se! Kako veš, da se norčujem iz tebe? Kako veš, da ne boš v resnici farao?«

»Kaj hočeš reči s tem?« sem rekel. »Ali me hočeš vpršiš Egipta vzeti za moža? Kako morem drugače biti sedaj farao?«

Povesila je oči. »Morebiti, predragi, te res nameravam vzeti za moža,« je rekla prijazno. »Poslušaj,« jo nadaljevala: »Vedno bolj bleidi v tej ježi in tudi malo ješ, Ne ugovarjam mi! To vem po sužnjih. Držala sem te tukaj, Harmakis, zavoljo tebe, ker si mi tako drag, in zavoljo tebe in zavoljo tvoje časti moraš na videz še vedno biti moj ujetnik. Sicer bi te umorili — resnica, skrivaj umorili! Vendar se ne morem več tukaj sniti s teboj, in zavoljo tega ti dam jutri svobodo v vsem razen po imenu in ti boš zopet na dvor u kot moj zvezdogled. Povem ti tudi, zakaj to — ti si se namreč spokoril in očistiš; in dalje, tvoje napovedi glede vojske so bile resnične — v resnici so bile, dasi nimam vzroka, da bi ti izrekala zahvalo zato, ker si prikrojil svoja prerokovanja tako, da so prijala tvoji stvari. Sedaj pa zdravstvuj! Moram se namreč vrniti k onim resnobnim odposlancem; in ne razsrdi se tako hitro, Harmakis, kajti kdo ve, kaj se utegne zgoditi med teboj in meno?«

Narahljo mi je pokimala in odšla pustivši me v mislih. Ako me namreč ni ljubila, me je vseeno imela rada in se me dotle še ni bila naveličala.

Drugi dan Kleopatre ni bilo; Prišla pa je Karmion — Karmion, katere že izza usodepolne noči propasti nisem bil videl. Stopila je v sobo in stala pred menoje bledega obraza, povešenih oči, in prve njene besede so bile pikre.

»Oprosti mi,« je rekla s svojim prijetnijim glasom, da se drzno priti k tebi na mesto Kleopatre. Ampak ne boš dolgo čakal na veselje, kajti prav kmalu jo boš videl.«

Cenj. čitateljem se priporočajo naslednie tvrdke:**Ivan Križnar**

krovac

Ljubljana, Hrenova ul. 9

IVAN JAVORNIK

mesar

Ljubljana, Domobraska c.

Stolnica poleg Zmajskega mostu

Blaž Jančar

piškar

Ljubljana, Štreč

PRISTOL & BRICELI

trgovska Ljubljana

Resileva c. 4 - Sv. Petra c. 35

Tel 2908 Ustan 190

Deželna lekarna

pri Mar. Pomaga

Mr. dr. M. Leustek

Ljubljana, Resileva c. 1

K. Pečenko

mesar

Ljubljana, Poljanska cesta 55

Solski drevored

KOVACIC & JAPELI

trgovina vseh vrst uslužn.

čevljarskih potrebnih

Ljubljana, Konarski tr. 11

Proda alna K. T. D.

(H. Ničman)

Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2

Franc Ocvirk

mesar

Ljubljana, Poljanska cesta 55

Solski drevored

Z usakim dnemse lahko naročite na
„SLOVENCA“

Zadostuje depisnica z natančnim naslovom



Moja iskreno ljubljena žena, moja zlata

Nuša

je včeraj po dolgotrajnem težkem trpljenju za vselej zatisnila svoje tihe, dobre oči.

Pogreb bo v Begunjah na Gorenjskem v petek, dne 3. februarja ob 11. uri dopoldne.

Mir in pokoj njeni lepi duši.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1928.

Dr. Ivan Robida.**Veselje in korist je v hiši**če se nabavi **šivalni stroj**

znamke

Gritzner in Adler

v izbiri

najkrasnejših oprem

samo pri

Josip Petelinču

Ljubljana

blizu Prešernovega

spomenika

15 let na garanciji! Pouk vesenja brezplačen

Ing Ovidon Gulič :

Parni stroj in parna turbina.

Navodila za strojnike in obratovodje parnih obrafov — Vezano knjiga stene 80 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNAL
SOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.



NUDI PO IZREDNO UGOĐENIH CENAH

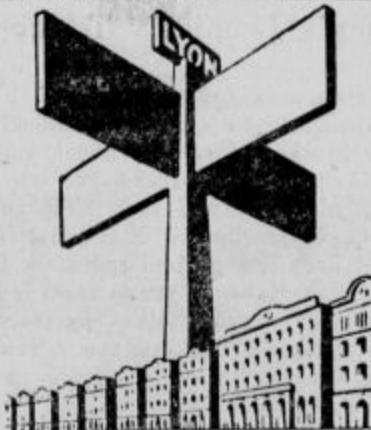
KNJIGOVEZNICA
K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE

HSED kupim, 2 do 3 sobe z vrlom, v trgu ali v bližini mesta in železn, postaje v Sloveniji. — Ponudbe s ceno upravi pod št. 890.

**Mednarodni velesejem v Lyonu**

5. do 15. marca 1928.

Vinogradniki 20 držav — Kupej 47 narodnosti. Razstavni katalog (700 stran) je izšel Cena 10 franc. frakov. — Stanovanja na razpolago. Naslavljajte na: Foire de Lyon, Service

c. S. Hôtel de Ville, Lyon.

LJUDSKA KNIJINICA uz založništvo Jugoslovanske knjigarnje v Ljubljani 23 zvezek.
 A. Sheehan, Nodding. Povest irskega dekleta. 24 Din. vez. 32 Din. — 24 zvezek. A. Marby.
 Banka Ljubljansko-povest 22 Din. vez. 30 Din. — 25 zvezek. Haggard, Her cesarja.
 Monzonne 14 Din. vez. 22 Din. — 27 zvezek. Prezelj. Države solnce. Din 24. vez. Din 82.



Dan v besedi in sliki

Umrla duhovnika

† Martin Nemanč. Umrl je včeraj 3. februarja 1928 ob pol petih zjutraj v Želebeju pri Metliki g. Martin Nemanč, župnik v p. Pokojni je bil rojen 19. oktobra 1863 in v mašniki posvečen 19. julija 1890. Služboval je kot kaplan v Kostanjevici, Spodnji Idriji, Hrenovicah, Mirni peči in na Čatežu ob Savi. Od leta 1900 do svoje upokojitve je bil župnik v Brusnicah pri Novem mestu. — Pokoj je rajni užival zadnji čas v Kamniku. Pred par dnevi je šel v Želebej, da bi poročil hčerkko svojega brata — oblastnega poslanca, a ga je še pred poroko zadele kap. Pogreb bo danes ob dveh popoldne v Rosalnicah.

† Franc Lekše Na Polzeli je umrl v petek ponoči g. Franc Lekše, župnik v pokoju. Rajni se je rodil 27. januarja 1862 na Rečici ob Savinji, v mašniki je bil posvečen 16. junija 1888. Od leta 1897. pa do upokojitve je bil župnik v Lučah. Pokojni je bil dolgo vrsto let dopisnik >Slovenca<. Truplo bodo danes prepeljali v Luče, kjer bo v ponedeljek ob 10. uri dopoldne pogreb.

Oba pokojna gospoda priporočamo posebno duhovnim sobratom v molitev.

9 letni deček izplil steklenico žganja in umrl

Težka in po svojih okoliščinah nenavadna nesreča se je pripetila te dni v Zemunu. Devetletni deček Stevan Joksimovič je brskal po domačem stanovanju v času, ko staršev ni bilo doma. V jedilni shrambi je poleg raznih slastnih prigrizkov našel tudi steklenico žganja, tako zvane >Klekovače<. Dečko jo rado vedno odpre in pokusi. Alkohol je takoj učinkoval; otrok je pil dalje in izplil iz steklenice vse žganje do dna. V popolni pijanosti je zgrabil še za drugo steklenico in jo nastavil k ustom. Neki Stevanov sošolec, ki je prišel slučajno bližu, je našel svojega prijatelja v jedilni shrambi, ko je popolnoma bled in s steklenim izrazom v očeh sedel na tleh. Na vprašanje: >Kaj počneš vendar<, je Stevan mesto odgovoril nekaj nerazumljivega zajecljal. Prestrašeni tovarš je alarmiral sosedne. Stavana so takoj prepeljali v bolnico, vendar pa je bila vsa pomoč zdravnikov brez uspeha. Otrok se je sicer za trenutek zavedel in povedal, kaj je storil, nakar ga je zopet prijet grozen krč. Dečko je po dve uri trajajočih mukah umrl.

„Ameriška dedčina“

Upavitelj nadškofijskega doma v Zagrebu g. Slavko Horvat je opazil, da je pričel 20-letni sluga Vinko Sever, doma z Viča pri Ljubljani, naenkrat živeti na razkošen način in pripovedovati o svojem bogastvu, dasi je bil reben kot miš. Pred dnevi se je vrnil domov in pripovedoval, da mu je izročil sluga

ver je nato preklical svojo prejšnjo izpoved in pričel zopet lagati, češ, da ga je bilo sram priznati, kje in kako je dobil denar, da pa je dobil od gotove osebe za neko nečastno dejanje 1000 Din. Policija je razkrinkala tudi te laž. Končno se je Sever udal in prinal resnico. Dne 5. junija je potom časopisnega oglaša našel mesto sluge v nadškofijski palači. Nekaj dni za tem, ko je dobil mesto, je pričel razmisljati, kje bi kaj ukradel. Tuk pred Božicem je vzel iz odprtga predala ceremonijera Staziča 100 srebrnih krov. Malo po novem letu je ukradel iz žepa prof. dr. Milana Ivšiča 1600 Din, nato pa zopet 145 Din. Iz odprtga predala profesorjeve pisalne mize je vzel raznih cekinov in inozemskega denarja ter dragocenosti v skupni vrednosti 5545 Din.

Najprej je prodal ukrazeno zlato kolajno za 40 Din, nato srebrni revolver za 220 Din. Srebrni denar in cekine je prodajal nekemu zlataru, pri katerem je tudi kupoval darila svojim dekletem. Končno si je kupil še gramofon s ploščami. V njegovem stanovanju so pri preiskavi našli še mnogo iz nadškofijskega ukradenih predmetov. Denar je zapravil večinoma v veseli družbi. Sever je bil izročen sodišču.

Kaj stori l'ubosumnost

Kaj vse se lahko dandanes pripeti človeku v Italiji, kaže dogodek znanega italijanskega pisatelja Dino Segré, ki se skriva pod psevdonimom Pittigrilli. 11. januarja je prišel zvečer v Rim, kjer je predložil svoje novo delo glavnemu fašističnemu tajniku Turatiu in drugim strankinim veličinam. Toda že na turinskem kolodvoru je bil aretiran in prepeljan v zapor. Deset dni je bil pridržan v za-



Spanka gdč. de Alvarez, najhitrejša smučarka v St. Moritzu.

poru in ves ta čas ni vedel, zakaj. Končno je bil pripeljan pred komisijo, ki odloča o političnem izgnanstvu. Šele tu je zvedel, da sta ga obtožila njegov prejšnji sodelavec Anselmo Jona in pisateljica Amalia Guglielminetti, s



Medtem ko je v St. Moritzu v Svici na višku zimski kjer solnce pripeka s poletno vročino. Med gosti sta ameriškega konzulata ček za 7000 dolarjev, ki mu jih je zapustil neki njegov sorodnik v Ameriki. Povedal je tudi, da se je vozil z avtomobilom in da je za vožnjo plačal 300 dolarjev. Dne 26. pr. mes. je prosil za dopust, češ, da mora odpotovati v Ljubljano in si tam preskrbeti potrdilo pri sodišču, da je res prejel 7000 dolarjev kot dedčino. Horvatu se je zdejelo vse skupaj zelo sumljivo ter je vso rec sporočil kriminalni policiji. Pri zasišanju je Vinko Sever izpovedal, da je njegova mača Marija Sever, stanujoča na Viču št. 99, podedovala od svojega brata ki je umrl v Ameriki leta 1925., znesek 7000 dolarjev in da je njemu počlala ček za 35 dolarjev. Policia je ugotovila, da si je Sever vse sam izmisli. Se-

sprva lagati, toda končno je le morala priznati, da je iz ljubosumnosti ponarejala Pittigrilljeva pisma in jih izročila Joni. Radi te sprememb v procesu je bil Pittigrilli po drugem zasišanju spuščen, Guglielminetti pa je bila radi ponarejanja zaprt.

Trgovina z dekleti

Zveza narodov je, kakor smo že poročali, izdala izčrpano poročilo tozadne ankete strokovnjakov, ki so preiskali trgovino z dekleti, katera se izvabljajo v hiše sramote,

katerih je veliko v Indiji. Nihče ne ve nobenih vzrokov, ki bi pojasnili ta čuden pojav, ki se ponavlja dnevno vedno ob istem času.

Perpetuum mobile

Vsakega, ki se je količaj bavil s tehniko, je vedno zanimal problem večnega gibanja, tako zvani >perpetuum mobile<. Švicarski časopisi poročajo, da je izumil neki urar v Neuchatelju uro, ki predstavlja princip večnega kretanja. Ura se giblje vsled sprememb temperature in pritiska zraka. Ker pa



Mednarodne visokošolske smučarske tekme v Cortini d'Ampezzo.
Start g. Ogrina (26). — Sodnik dr. Gurtner (X). — Predsednik mednarodne visokošolske konfederacije dr. Maltini (XX).

kjer morajo na oderuške obresti služiti v svojo dušno in telesno pogubo denar za špekulant, ki se s tem poslom bavijo. Poročilo, kojega drugi del je pravkar izšel, navaja Argentinijo kot ono deželo, kamor se trži največ deklet v svetu prostitucije, potem Brazilijo in Urugvaj. V Buenos Airesu je najmanj 600 hiš sramote. Policia pozna okoli 5000 moških, ki se bavijo s trgovino z dekleti. Začuda pa vlada absolutno nič proti temu ne stori. Drugače Urugvaj. V Montevideu se v 147 hišah sramote nahaja 250 inozemskih. Predsednik republike je letos predložil oster zakon zoper trgovino z ženskami.

Ženo vrgel skozi okno

Zakonca Michel v Parizu se že dolgo časa nista mogla sporazumeti glede odgoje njune 15 letne hčerke Henriette. Radi tega vzroka je večkrat prišlo med njima do burnih prepirov. Ko se je mlada Henrietta nedavno zopet vrnila sama pozno zvečer domov, jo je oče pokalar in jo hotel kaznovati. Mati pa je vzela hčerko v zaščito. Prišlo je do ponovnega burnega prepira. Mož je v besnosti pograbil ženo in jo vrgel skozi okno tretjega nadstropja. Reševalno društvo je prepeljalo gospo Michel v brezupnem položaju v bolnico.

Ni hotel najemnika

V mestecu Kravarnu pri Moravski Ostravi na Češkoslovaškem je živel star samec v majhnji hišici. Znan je radi svojih čudnih navad. Ker je tudi v tem malem mestecu veliko pomanjkanje stanovanj, je oblast določila, da mora starec vzeti v svojo hišo sostanovalec. Ker pa starec ne mara nobenega stika s tujimi ljudmi, je rajši prežagal trame, ki so držali ostrešje, in s tem zrahjal prej zelo trdno stavbo. Ob velikem viharju se je te dni hiša porušila. Starec je s tem zadovoljen, samo da ni dobil nobenega podnajemnika v hišo!

bodo te zračne sprememb obstojale, dokler bo obstojal svet, bo morala njegova ura iti principielno do konca sveta. Izumitelj je konstruiral že več ur po tem principu. Ena od njih gre brez navijanja že več mesecev.



Peter Lunn in Digby Raeburn, 13letna sportnika, ki sta dosegla v St. Moritzu rekord v smučarski tekmi za mladoletne.

Poročni prstan v krompirju

Neka žena v nekem nemškem mestu je izgubila pred 15 leti svoj poročni prstan pri poljskem delu. Ko je nedavno lupila krompir, je odkrila v njem svoj poročni prstan, ki se je čvrsto zrastel s krompirjem.



Tako izgledajo ameriške študentke. Te tri začetnice nadobudne ameriške ženske mladeži so se podale te dni v deputaciji k Coolidgeu.

Bogata črna sužnja

Te dni je umrla v državi Kentucky v mestu Letingtonu v Zedinjenih državah zamorčka Ellen Davis, ki so jo imenovali najbogatejšo črnko juga. Ona je bila dolgo let sužnja. Njen zadnji gospodar, neki veleposestnik, pri katerem je ostala tudi potem, ko je bilo suženjstvo odpravljeno, ji je zapustil po svoji smrti 500.000 dolarjev.

Cudežno drevo

>Bombay Chronicle< piše o čudežnem drevesu v indijskem mestu Mizore. Vsak večer se zbirajo tam velika množica radovednežev, ki gleda — kako gre drevo počasi nagibati in opoloči leži na tleh. Ob eni uri se drevo zopet polagoma dvigne in se zravnva ob sončnem vzhodu. Rastlina sama je navaden banjan,



Gospa Wellington Kee, žena kitajskega poslanika na Dunaju, tip kitajske lepotice.

krat Cubrovič o dosedanjem načinu obdavčenja in neenakostih v posameznih pokrajinalah. Zato ta zakon pozdravlja. Radičevac je zastopal stališče celokupne demokracije, da je ta zakon nepotreben in da naj ostane po tej logiki vse pri starem.

Nato se je seja prekinila. Prihodnja seja bo jutri ob 9 dopoldne. Na dnevni red pride razprava o proračunu. Popoldne najbrž seje ne bo. Razprava o izenačenju davkov se bo nadaljevala v pondeljek.

Briand - Stresemann

Dva svetovna diplomata in govornika sta se oglašila: Stresemann v nemškem parlamentu, Briand v francoskem senatu. Redko kdaj imajo govorovi diplomatov tako jasno vsebino kot ta dva in še manj pogosto se prizeti, da bi v parlamentarnih državah dosegel vodilni politik tako soglasje vladnih in opozicionalnih strank kot je bil slučaj pri Stresemannu in Briandu. Stresemanna je podkrepil zunanje politični strokovnjak nemške socialne demokracije poslanec Breidtscheid, Brianda je obsul celokupni senat z gromovitim plaskom in čestitanjem. Dokaz, da sta oba politika govorila, kot čuti ogromna večina njunih narodov.

Stresemann je brez ovinka povedal: S tem, da je Nemčija v locarnski pogodbi protovoljno priznala v Versaillesu določene meseje napram Franciji in Belgiji in da sta kot garancija pristopili Anglija in Italija in da se je po Amerikanu Dawesu sprejeti načrt plačevanja vojne odškodnine do sedaj izpolnjeval, je zasedba Porenja postala brezpredmetna in se mora ukiniti, ker ima Francija dovolj garancij. Nemčija je že razorožena in je skoraj z vsemi državnimi sklenila razsodisno pogodbo. Kar se pa tiče vzhodnih meja in sploh razmerja do Poljske, se je slednje ublažilo in pogajanja ugodno napredujejo.

Briand mu je naravnost odgovoril: Porenje se je zasedlo, da se kaznuje krivec svetovne vojne, da se dobi garancija za razorožitev in da se zavaruje vojna odškodnina. V Thoiriju je predlagal Stresemannu, da Nemčija pospeši izplačilo reparacij, pa se bodo okupacijske čete odstranile. Teh predlogov Nemčija ni sprejela; ostane torej v veljavni določbi Versaillesa, da ostane Porenje zasedeno do leta 1935.

Iz ust Stresemanna je govorila nemška, iz ust Brianda francoska zgodovina. Indirektno je Briand Nemčiji očital Bismarcka in njegovo politiko po francosko-nemški vojni. Teden je moral Francija plačati za tedanje še ne zindustrializirano dobo ogromno vsoto pet milijard zlatih frankov vojne odškodnine in Prusija je severno Francijo imela zasedeno kot garancijo. Toda Francizi so zbrali vse moči, da je bila vojna odškodnina plačana mnogo preje, predno je potekel pogodbeni rok in je logično moral pruski vojak zapustiti francosko zemljo. Nemčija pa v prvih letih reparacij sploh ni hotela plačevati in se je šele s kanclerstvom dr. Wirtha spriznala s politiko izpolnjevanja dolžnosti. A ta Wirth je sedaj potisnen v ozadje, mesto v njegovih sedi Stresemann v vladni družbi nemških nacionalistov, nositeljev revanžne misli, ki oborožujejo zasebno nacionalistično armando, za protovoljno priznanje vzhodnih mej pa je sploh nepristopen. V Evropi sicer obstaja društvo narodov; a izven njega se grupirajo tudi politične zveze. Vsaka takta politična zvezda pa je v stanu ohraniti obstoječe posestvo stanje in mir le tedaj, če je zaveznik isto kot lastna država. Za te zavezničke nosi Francija isto skrb kot zase. Tudi naj se pogodbe izpolnjujejo, da se varuje zaupanje in vera v obstoječi pravni red.

V Stresemannu je obratno odjeknil nemški razvoj. Cutilo se je, da govor minister restavrirane države, ki nastopa danes v svetu, kot da ne nosi na čelu pečata krvca svetovne vojne; države, ki sklepa politične zveze kot vsaka druga in katero snubi za neko dobo političnega zakona najhujši konkurent Francije — Velika Britanija in to že dolgo vrsto let. V Angliji ni mnogo veselja za nadaljnjo zasedbo Porenja, pišejo londonske >Times<, gospodarska vprašanja prekučeno večkrat politiko — ergo nasloniti se na Anglij! Stresemann je krepkeje kot Wirth pred njim podčrtilo kritično: Francija ima besedo, ona naj začne! Izprazni Porenje in francosko-nemški sporazum je dovršen, če še Francija pusti vzhodne poljske meje direktni ureditvi med Nemčijo in Poljsko. Ker sicer so Briandove besede o miru, prijateljskih odnosajih in razorožitvi malo — hinavske.

Tako Briand, tako Stresemann. Oba iz duše dveh narodov, katerih usoda je v najozjji zvezzi z usodo Evrope. Briandov vpliv načrsta v levičarski, skoro preko francoski smerni, Stresemann raste v rekonvalescentnega Nemca. Znaki so tu, da stojimo pred novimi političnimi pogajanjami, ki bodo v zgodovini vsaj tako kvitirana kot veliko ime Locarna.

JUGOSLAVIJA BO IGRALA PROTI FINSKI

v Pariz, 3. februar. (Tel. >Slov.<) Na slovenski način je danes predstavnik Doumergue v Elizeju osebno vodil žrebanje za tekmo v tennis-cap igri. V prvem kolu bo v evropski coni 11 iger, med drugimi nastopi Jugoslavija proti Finsku.

Ahmed Zogu naročil nov umor

v Dunaj, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Predvčerajšnjim je dunajska policija aretirala 33 letnega Albanca Ibrahima Lica, ki je po nalogu predsednika Ahmed bega Zogua, brata v Pragi umorjenega Cena bega, Gani bega in Italobalanca Toccija prišel na Dunaj, da umori že več mesecov tu bivajočega bivšega albanskega ministrskega predsednika Hasan bega Priština. Ibrahim Lica je po aretaciji priznal vse. Doma je iz Kroje, je bil prej policist, potem pa župan v Prezi. Ahmed beg Zogu mu je prigoval, da je Hasan Priština izdajalec in sovražnik Albanije, da je dal umoriti tudi Cena bega, da je torej patriotsko delo, če ga odstrani. Zagotovil mu je, da ne bo kaznovan, in mu obljuboval tudi diplomatsko pomoč italijanske vlade, če bi bil aretiran; da bo po treh tednih zopet izpuščen, da se bo smel vrniti v Albanijo, ter da bo dobil, kakor morilce ministra Gurakuva me-

sečno rento po 30 napoleondorov. Pri aretaciji naj izjavil, da gre za krvno osvoeto za umor Cena bega. Gani beg ga je napotil k albanskemu konzulu na Dunaju Paskalu Saraziju. Po svojem prihodu na Dunaj dne 31. januarja je bil sedemkrat v kavarni, v katero zahajajo Hasan beg Priština in ostali albanški emigranti, Priština pa slučajno ni bil navzoč. V razgovorih z drugimi Albanci je postal sumljiv. Nekateri od njih so pripovedovali, kakšen patriot je Priština, vsled česar je Lica začela peči vest in je razdelil svojo misijo. Rekel je, da je bilo poslanih še pet drugih Albancev, da odstranijo nekatere voditelje albanskih emigrantov. Nato je bil Priština opozorjen, Lica pa aretiran. Med albanskimi emigrantmi vlada silno razburjenje. Pripoveduje se, da že dolgo časa prihajajo na Dunaj zaupne vesti, da hoče Ahmed beg Zogu poslati na Dunaj ljudi, da spravi svojega nasprotnika Prištino s pota.

Zeneva se bo pečala z Monoštrrom

v Pariz, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Besedilo včerajšnje Briandove izjave o monoštrški aferi v francoskem senatu je nastopno: Kakršnaki je stvar, Društvo narodov se bo z njo pečalo. Morda bo investigacijski mehanizem srečno izbran. Vsekakor bi bilo znak slabega duševnega stanja, zahtevati od Francije, da se vsakokrat, če se zgodi kak slučaj, postavi na čelo Društva narodov in vse zadeve vzame v roke. Francija ima na svojem lastnem polju toliko dela, da se ne more siliti v vse mednarodne razprave. Šele če bi postopanje Društva narodov zaslužilo očitke, bomo prosili narode, ki pripadajo Društvu narodov, da skrbijo za potrebine izpremembe.

Francija z Malo antanto.

v Praga, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Češkoslovaški tisk računa v svojih razpravah o izročitvi note Male antante pri Društvu narodov na podprtje stališča Male antante po Franciji, dočim je glede Italije in Anglije stvar drugačna. Z ozirom na to se je Mala antanta zadovoljila samo s tem, da je opozorila na monoštrški dogodek, s čimer je situacija Društva narodov bistveno olajšana. Najbrže bo afera končala samo z opominom Madjarski.

Vse za ohranitev miru!

v Pariz, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Romunski zunanjki minister Titulescu je izjavil zastopniku >Matina<, da smatra za napačno primerjati med seboj po vojni nastale zveze in prijateljske pogodbe, da bi se odkrila med njimi nasprotja. Naloga državnika je ta, da vse zveze in prijateljstva med seboj veže v svrhu ohranitve miru. >Matin< k temu pripomina: Titulescu pač misli na romunsko-jugoslovansko prijateljstvo, na zbljanje med Italijo in Romunijo in na nasprotstvo med Italijo in Jugoslavijo.

TITULESCU PRI BRIANDU.

v Pariz, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Briand je sprejel romunskega zunanjega ministra Titulesca, katerega je spremil romunski poslanik Diamandi. Kakor piše >Petit Parisien<, sta podrobno razpravljali o ureditvi vojnih dolgov, o modaiitev zlatih platičil, o romunskih kuponi in o pogojih novega posojila. Titulescu ostane v Parizu približno en leden ter bo prihodnje dni konferiral s Poincarejem o raznih vprašanjih. Na drugi strani pa je baje Titulescu jasno izjavil, da prepusta razpravo o problemu posojila romunski misiji, ki se nahaja v Parizu.

Rakič prizna, da je imel Titulescu posredovalno vlogo.

v Belgrad, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Danes dopoldne je zunanjki minister dr. Marin-

kovič sprejel našega poslanika v Rimu dr. Milana Rakiča. Pri tej priliki je naš poslanik dr. Rakič zunanjemu ministru obširno poročal o stanju razmer med našo državo in Italijo ter ga obenem informiral o svojem poslednjem sestanku z Mussolinijem. Kakor smo se informirali, se bo med tem nadaljevala akcija, da pride do čim boljšega razmerja med obema sedanima država. Posebno se je Rakič v svojem poročilu zadržal na posredovalnem delovanju romunskega zunanjega ministra Titulesca (čemer je >Slovenec< stalno poročal iz Rima. Op. ur.).

ZAKAJ JE SEL TITULESCU V RIM.

v Bakareš, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) >Adeverul< poroča danes, da je romunska vlada svoječasno poslala Titulescu v Rim brzjavko, v kateri ga je prosila, da pristane na to, da Romunija s svojima zaveznikoma v mali antanti takoj predloži pri Svetu Društva narodov skupno noto v madjarski aferi. Titulescu je to zahtevalo lastne vlade odklonil. Nato pa je prisiljen nepriskakovano od Titulesca brzjavko, da bo romunski delegat v Ženevi predložil generalnemu tajništu noto. Titulescu je sestavil noto brez poprejnjega pritrdirja ministrskega predsednika Bratičana in je nota po vsebinu precej različna od ostalih dveh not. List vprašuje, kako stališče bosta zavzeli ostali dve državi male antante in Francija o tem postopanju Titulesca.

Vaš poročevalc doznaval od dobro informirane strani, da ta vest ne odgovarja povsem resnici. Obisk Titulesca v Rimu je bil določen že za čas pok. ministrskega predsednika Józsefa Bratičana. V času madjarske aferе se je Titulescu nahajjal v San Remu in svojega obiska v Rimu ni mogel več odgoditi. Dr. Beneš je v sporazumu z jugoslovansko vlado informiral romunsko vlado, da ni oportuno, da Titulescu obiše Rim v trenutku, ko namerava mala antanta protestirati, ko se mora ugotoviti, od koga je Madjarska dobila orožje, in bi intervencija mogla biti naperjena tudi proti Italiji. Romunsko vlado je nato telegrafično obvestila Titulesca o Beneševi informaciji, ta pa ni odgovoril. Vlade male antante so potem sklenile, da predložijo Svetu Društva narodov skupno noto. Titulescu pa je odgovoril Bratičanu, da je po njegovem mnenju potrebno, da vsaka država predloži posebno noto; na seji 5. marca bi potem zastopniki male antante, torej Titulescu, informiral Svet Društva narodov o stališču držav male antante in eventualno predlagal, da se pošlje na Madjarsko preiskovalna komisija.

—o—

Najprej volitve, potem frank

v Pariz, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Poincare je danes nadaljeval svoj finančnopolični ekspozit v parlamentu. Izjavil je, da legalna stabilizacija franka pred novimi volitvami ne pride v poštev. Stabilizacija po kurzu 150 za funt pomeni neprimerno in nepravilno oškodovanje rentnikov. Stabilizacija po današnjem kurzu ne bi povzročila nič manj težkih problemov, kakor delna valorizacija. Povečanje obtoka novčanic v zadnjih tednih ni primerjati z novo inflacijo, ker je bila izdaja novčanic povzročena izključno po deviznih nakupih francoske narodne banke, ne pa po državnih potrebah in ker ima v zvišanju zlate in devizne zaloge banke zadostno protitežo. Poleti 1926 je Poincare zakonito določeno višino državnega kredita prekorčil in iskal bančno pomoč, da v najkrajšem času vrne predujme. Vsed stabilizacije povzročena gospodarska kriza se sicer še danes čuti v industriji in poljedelstvu. Znižanje davkov odklanja, ker vsakr zmanjševanje dohodkov ogroža ravnotežje, dasi so nekateri davki napačno konstruirani. Parlament se bo v prihodnji legislaturni periodi pečal s problemom končnoveljavnega saniranja valute, pa tudi takrat se ne sme pričakovati nobenih čudežev.

Na popoldanski seji je Poincare nadaljeval: Prenovnijski davki, ki so ga predlagali socialisti, je absolutno nesprejemljiv. Ze stabilizacijo po sedanjem kurzu bi pomenila izredno oddajo kapitala, ki se nikakor ne more otežiti z drugo. Pritisk davka se ne more ustvariti z brutalnimi ukrepi, kajih prve žrtve bi bili tisti, ki prejemajo plače in meze. Če se kritizira sedanjih dvojnih sistemov, se pri tem ne sme pozabiti, da je bila vlada v prisilnem poločaju pripraviti tekmo enega samega tedna več milijard novih dohodkov. Napovedal pa je postopno preuredbo davčnega sistema, ki je bil med prvo sanacijo na hitro roko sestavljen.

Poincare je ob zaključku svojega govora naglašal, da francosko gospodarstvo z ozirom na narodne posebnosti ne bi moglo slediti racionaliziranju drugih narodov. Francosko gospodarstvo bo stremelo za tem, da privede dejelo v mirnem razvoju do popolnega ozdravljenja. Voditelj socialistov Leon Blum je potem kritiziral Poincarejev govor, ki pomeni razočaranje, ker stabilizacijo franka še vedno odlaša.

Poincare je ob zaključku svojega govora naglašal, da francosko gospodarstvo z ozirom na narodne posebnosti ne bi moglo slediti racionaliziranju drugih narodov. Francosko gospodarstvo bo stremelo za tem, da privede dejelo v mirnem razvoju do popolnega ozdravljenja. Voditelj socialistov Leon Blum je potem kritiziral Poincarejev govor, ki pomeni razočaranje, ker stabilizacijo franka še vedno odlaša.

Panika na pariški borzi

v Pariz, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Današnja opoldanska izjava Poincarejeva, da se legalna stabilizacija končno prepriča prihodnji legislaturni periodi in da se ohrani odprtia možnost nadaljnje revalorizacije franka, je na pariški borzi privreda do poloma kurzov, ki jih je mednarodna spekulacija v zadnjih tednih pritirala do fantastične višine. Posebno francoske bančne in industrijske vrednosti so ob začetku borze dobivale ponudbe po 100 do 200

točk, proti koncu borze pa so jih potem zavrla številna naročila, ki jih je dajalo inozemstvo, ker še ni vedelo za Poincarejevo izjavo. Dasi je potem nastopilo neko pomirjenje, kurz vendar niso dosegli včerajšnjega nivoja.

Bolgarsko-romunska pogodba gotova

v Bakareš, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Temeljni obrisi romunsko-bolgarske pogodbe so končno določeni. Nova pogodba bo podpisana v nekaterih dneh. Bolgarska se obvezuje, da plača Romuniji 265 milijonov levov, razen tega pa 85 milijonov levov kot odškodnino za škodo, ki jo je v vojni povzročila v Romuniji, in sicer bo plačala to v treh letih. Romunija pa se obvezuje odpričiti zaporo nad posestvi bolgarskih državljanov v Romuniji. Bolgarska vlada zahteva tudi otvoritev bolgarskih šol v Dobrudži ter ustanovitev bolgarskih konzulatov v Costanzi in Galacu.

Grčija drvi iz krize v krizo

v Atene, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) Tekom današnje ministrske seje je izbruhnila kriza kabine, ker se voditelj republikanske unije pojavlja v češkoslovaških parlamentarcev v Belgradu. Potovanje je bilo prvotno določeno za začetek februarja, potem pa je bilo z ozirom na pravki parlamentarni program odgovorno na sredo meseca. Računa se tudi z izpremembo jugoslovanske delegacije, s katero bi se imelo razpravljati o gospodarskih in kulturnih konvencijah, tako da je sedaj čas odpotovanja negotov.

Kjer je kriza, ni dela

v Praga, 3. februarja. (Tel. >Slov.<) V parlamentarnih krogih se radi jugoslovanske vlade prizne s tem, da se potovanje češkoslovaških parlamentarcev v Belgrad odgovori. Potovanje je bilo prvotno določeno za začetek februarja, potem pa je bilo z ozirom na pravki parlamentarni program odgovorno na sredo meseca. Računa se tudi z izpremembo jugoslovanske

zaužita vsako jutro na težče, brez naporno, lahko odvajanje. Strokovni zdravniki za srčne bolezni so dospeli do prepričanja, da >Franz-Josef-voda zanesljivo in brez vsake težkoče učinkuje celo pri težkih slučajih srčne zatklopnice. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

8823

★ Najnovejše Barijeve - Radio - cevi. Po dolgotrajnih, mučnih raziskavanih plemenitih kovin glede njihove sposobnosti za emisijo se je ugotovilo, da vsebuje čisti metalični barij in tem oziru najboljša svojstva. Težava je obstajala edino-le v tem, da se napravijo v večjih množinah žice iz čistega barija. Končno se je posrečilo laboratoriju tvrdke >Tungsram< z uporabo modernih metatlurških metod iznajti način za izdelovanje vležene žice iz metalikega barija, ki se odlikuje po izredni enoličnosti. Te žice predstavljajo najidealnejše žarne niti za radio cevi, ki ob najmanjši porabi grehnosti dajo enolično, zelo visoko emisijo za dobo celotne uporabe. Trpežnost teh cevi je gotovo neomejena, svojstvo, ki se ne more doseči z današnjimi normalnimi radio-cevmi. — Barijeve radio-cevi se morejo rabiti pri vseh sestavih, do popolnega izraza pa pridejo ravno pri umetnih sestavih. Izdelani so specjalni tipi za avdion in za visoko in nizko frekventno pojačevanje; za končno pojačevanje so vprav nedosegljive radi svoje velike emisije. Amaterji morejo izbrati tudi za oscilacione cevi posebne tipe. Te nove cevi moremo vsakemu resnemu radio-amaterju priporočiti kar najbolje. Morejo se dobiti v vseh boljših radio-trgovinah ali pri tvrdki >Tungsram< d. d. Zagreb in Belgrad.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Drevi imajo nočno službo: Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Št. Peterski cesti in Hočevar v Šiški.

○ Seja magistratnega gremija. Včeraj je bila prva seja magistratnega gremija. Na seji se je znova pokazalo, da s sporazumom med najmočnejšima dvema strankama ni še nič, ker so zastopniki SLS večkrat glasovali proti. Seja je rešila več nevažnih tekočih zadev. Izvoščku Roglju Antonu se je podelila koncesija za avtaksi. O koncesijah, za katere so zaprosili invalidi in Alojzij Jarc, bo sklepal občinski svet. Odobrile so se neke adaptacije za mestno hišo na Ahaličevi cesti. Gremij je sklenil, da se koštanji v Knaličevi ulici za enkrat še ne podero.

○ Gospod France Bonač, kurat in katehet, je zbolel na nevarni pljučnici. Leži v Leninišču in prosi gg. sobrate, da bi se ga v moživih spominjali.

○ Običajni sobotni radiovečer Prosvetne zvezze se vrši ob pol 9. uri v dvorani Akademškega doma. Poslušali bomo Rigoletta iz Rima, vsesle skladbe J. Strauba z Dunaja, zabavne pesmi iz Langenberga, Vratislave itd. Preseljeno je za posebno močan sprejem

○ Umrla je v Zgornji Šiški gospa Frančiška Babnik, soprga uradnika Centralne vinarne. Pogreb bo danes ob 4. uri popoldne.

○ Telovadna akademija Orla Krakovo-Trnovo, se vrši v nedeljo, dne 5. februarja ob pol 8 uri zvečer v Ljudskem domu. Spored je zelo pester in obseg 11 telovadnih in dve pevski točki. Poleg obveznih vaj za l. 1928, ki se bodo prvič izvajale, so na sporedni tudi simbolične in ritmične vaje ter alegorije, ki so lastne sestave odseka. Sodeluje dijaški oktet in salonski orkester glasb. društva >Sloga<. Predprodaja vstopnic v nedeljo od 9.-12. ure dopoldne in ob 4. ure dalje v Ljudskem domu.

○ Glavna filiala državne hipotekarne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev je izdala navodila o postopku pri najetju posojila na poslopja in stavbišča v mestih in

tržih. Interesenti se opozarjajo, da je tozadni razglas z natančnimi pojasnili in pogonao na uradni deski mestnega magistrata.

○ Umrl je včeraj 9 mesecov stari Lavček, sinček g. Leop. Bregarja, prom. upravnika Češovnega zavoda v Ljubljani.

○ 15. prosvetni večer Prosvetne zvezze. Načačeno polna »bela« dvorana v Unionu je sноči izpričala, kako zelo posrečena je bila misel v okvirju prosvetnih večerov prirediti tudi recitacijski večer. Vstopnice za ta večer so bile že v predprodaji popolnoma razprodane, da včeraj zjutraj že ni bilo dobiti nobenega sedeža več. — Večer je otvoril gosp. akademik stare z deklamacijo Gregorčičeve »Kmečki hiši«. Nato pa je z burnim aplavzom pozdravljen sedel za mizo in v grobni tišini izbral svoje »Tri črne žene«, g. pisatelj, župnik F. S. Finžgar, ki jih je prinesel »D i S. 1924 in so objavljeni tudi v zadnjem zvezku njegovih zbranih spisov. Pesnik Sardenko je prečital še ne objavljeno dramatsko pesnitev. in je bil tudi nagrajen z obilnim ploskom in aplavzom. Za konec pa je g. pisatelj Pregej brez dvoma prihrenil najlepše; s svojo originalno šegavostjo je namreč prečital postopek predig svojega »Fajmoštra Tomaža«, katerega pristnost je navzoča spravila v vidno združilstvo. Tudi njemu je občinstvo frenetično ploskalo in s tem, kakor sploh z obilnim i setom večera dokazalo, da ume ceniti slovensko literaturo in nje tvorce, glasnike slovenske besede. — Prihodnji petek predava g. Sedivij o Češkoslovaški.

○ Vabijo se odborniki in člani Kovinske zadruge v Ljubljani, da se polnoštevilno udeleže podpora svojega pok. predsednika gosp. Urbančiča. Zbirališče danes v soboto ob treh popoldne pri g. Kavčiču, Prule št. 4.

○ Oblastna taksa na nočni obisk. Zanimivi so prizori v ljubljanskih kavarnah ob eni ponoci, ko pričnejo natakari deliti gostom istek po 5 Din kot oblastni davek na nočni obisk kavarn. Prej skoraj polni lokal se na mal izpraznil in ostanejo pri mizah samo še redki vztrajni ponočniaki. Za uvedbo davka je bila postavljena znatna ovira ponočništva, ki se je zadnje čase razglasilo tudi med mladino. Oni pa, ki hočejo ostati krokarstvu zvesti, naj pa tudi plačajo. Izšleda pa, da se bo novemu davku znaten del občinstva kmalu privabil, — slični prizori kot sedaj so se dogajali tudi ob uvedbi občinskega davka na nočni obisk.

○ Priden sin. Gospoj M. L. dela njen še nedostorasti sin Leon mnogo preglavic. Prišla se je na policijo pritožit, da ji je zopet zmaknil več perila in čipk, kar je pozneje vse skup prodal za par dinarjev, dasi je bilo ukradeno blago mnogo več vredno. Mati je na policiji prosila, naj da bo njenemu sinu nekaj pouka kaj se sme in kaj ne. Na policiji so namenjeni to tudi storiti.

○ Tatvino v Ilirskej. Učiteljici g. Pavli Prepeluhovi v Ilirske ulici je neznan tat ukradel tri kokoši in enega purana v skupni vrednosti 200 Din. — Kot dokaz, da tatoi prav nič ne izbira, kaj ukrajejo navajamo, da sta na policiji prijavljeni tatvini 150 Din vredne — kuhrske knjige in 80 Din vredne slamate preproge za snaženje čevljev.

○ Zaplenjena zaloga čevljev. Na Prulah je stražnik ustavil voz, ker so se mu zdeli njegovi spremjevalci sumljivi ljudje, in zamenil okoli 70 parov čevljev. Na policiji so sprva mislili, da gre za tatvino, pozneje pa so ugotovili, da gre za spor dveh trgovskih družabnikov in so pošiljko čevljev vrnili, kerbo v sporu odločalo civilno sodišče.

○ Beraška nadloga v Ljubljani znatno počušča. Včeraj je policija arretirala le dva berača, dočim prejšnje čase skoro ni bilo pelka, da ne bi bilo arretiranih po deset in še več beračev. Je to posledica strogih policijskih odredb o beračenju. Morda pa so berači

zdi mnogo bolj previdni in se čuvajo pred organi policije, kdove?

○ Budilke pri Fr. Čuden, Prešernova 1.

Maribor

○ Vsi mladeniči, rojeni l. 1910., se pozivajo, da se zglate v svrhu vpisa v vojaško evidenco na tukajšnjem vojaškem uradu, Slomškov trg 5, od 6. februarja in najdalje do 18. februarja t. l., vsaki dan ob 8. do 12. ure, in sicer brez razlike vsi so li pristojni v mestu Maribor ali samo bivajo tukaj. S seboj, naj vsaki prinese dokumente, nanašajoče se na njegovo rojstvo, domovinstvo, državljanstvo in identiteto. Vse one fante, rojene l. 1910. k: so v mestu Maribor pristojni, pa ne bivaju tukaj, naj prijavijo njihovi satrisi ali sorodniki. Vsaki, ki se pravočasno ne prijaví, bo brezpoščno kaznovan po vojaškem kazenskem zakonu.

○ Portret markantne mariborske osebnosti. Mariborski podobar in umetnik g. Ivan Sijč je dogotovil doprsni portret mariborskega opekarja g. Dernouscheka. Portret je v nadnaravnih velikosti v lipovem lesu in eno najboljših umetnikov portretnih del. Poteze g. Dernouscheka so nekaj tako markantnega, da zasluži umetnina, da jo razstavi v kaki izložbi ene glavnih mariborskih ulic.

○ Preizkusna vožnja. V nedeljo dopoldne se je vršila na progi Maribor-Slov. Št. 1ca preizkusna vožnja novega mestnega avtoomnibusa marke Chevrolet za 17 oseb. Avtoomnibus bo vozil po mestu in je prezel preizkušnjo na blatni in težavni cesti izborna.

○ Koncipijenta sprejme odvetnik dr. Juhan. Maribor, Aleksandrova cesta.

○ Same ženske umre. Mariborski pogrebni zavod je doživel od Svečnice na petek redkost: umre so same ženske, in sicer te: 70letna soprga mizaria Terezija Prničnik, ki bo prepeljana v soboto ob dveh popoldne v Radvanje; 28letna vdova po uradniku Bela Jakova Marija, ki bo pokopana v soboto ob petih popoldne; v splošni bolnišnici je umrla žena voznika iz Frama Robert Lucija, ki je poštev na 4. uru popoldne; v graški kliniki je umrla na posledicah operacije trgovčeva soproga Evgenija Sicherl v starosti 52 let. Graški pogrebni zavod bo prepeljal umrlo na avtomobilu v Maribor, kjer bo pogreb danes ob 15. uri popoldne. V nedeljo ob treh popoldne bo pokopana 74letna soprga sodnega oficijala Karolina Weissenstein.

○ Nezgoda. V četrtek je 16letni Bratuša Marija iz mimovožečke lokomotive na Teznu padel kos premoga na glavo in jo precej občutno ranil. Rešilni oddelek jo je prepeljal v bulinico.

○ Aretirana je bila 43letna P. Ana radičnica v Ljubljani. Učiteljici g. Pavli Prepeluhovi v Ilirske ulici je neznan tat ukradel tri kokoši in enega purana v skupni vrednosti 200 Din. — Kot dokaz, da tatoi prav nič ne izbira, kaj ukrajejo navajamo, da sta na policiji prijavljeni tatvini 150 Din vredne — kuhrske knjige in 80 Din vredne slamate preproge za snaženje čevljev.

○ Zaplenjena zaloga čevljev. Na Prulah je stražnik ustavil voz, ker so se mu zdeli njegovi spremjevalci sumljivi ljudje, in zamenil okoli 70 parov čevljev. Na policiji so sprva mislili, da gre za tatvino, pozneje pa so ugotovili, da gre za spor dveh trgovskih družabnikov in so pošiljko čevljev vrnili, kerbo v sporu odločalo civilno sodišče.

○ Frankolovo. Na Svečnico se je vršil občni zbor krajevne organizacije SLS na Frankolovem. Frankolovo je veljalo doslej v javnosti za politično dosti nezavedno župnijo. Občni zbor pa je pokazal, da so Frankolovci pri zadnjih občinskih volitvah pač klonili pod težo laži in obrekovanju radičevsko-demokratskih podrepnikov, da pa jih bodo vsake bodoče volitve načele vse bolj pripravljene. Že udeležba na občnem zboru je pričala o naravnost presečljivo velikem zanimanjem za politično organizacijo. Še bolj pa je to kažeala pozornost, s katero so zborovalci sledili skoro dve ure dolgem referatu strankinega tajnika g. Peršuhu. Izčrpno in formalno dovršeno poročilo o delu krajevne organizacije v prošlem letu je podal načelnik krajevne organizacije g. Gorenšek, ki ga je občni zbor ponovno enodusočno izvolil za načelnika. Po občnem zboru se je vršil razgovor novoizvoljenega odbora s stranknim tajnikom o vseh perečih organizačnih vprašanjih na Frankolovem. Zlasti se je soglasno konstatirala potreba živahnejšega prosvetnega dela in sistematične propagande našega tiska. — Frankolovanom je navdušeno razpoloženje na tem občnem zboru porok za boljše in vzajemnejše delo vseh, ki so odgovorni za rast stranke na Frankolovem.

○ Razpis službe. Celjska mestna hranilnica razpisuje mesto uradnika, ki mora biti popolnoma več hranilnčnega poslovanja. — Lastnoročno spisane in z dokazili opremljene prošnje je treba vložiti do 20. februarja t. l.

○ Skrb za ceste pa taka! Celje naj bi vlehalo za važno tujsko-prometno postojanko. — Resnično, za to je kot ustvarjeno. In bi mislili človek preprostih možgan, da bodo vsi merodajni faktorji gledali na to, da postane mesto vedno bolj vablivo. Tako n. pr. bi v pravilnem razumevanju tujskoga prometa ti faktorji vse storili, da ne bi prijetelj našega mesta na lepem utonil v cestnem blatu. Pa se ne pride nihče. V Zavodni, Gaberju, Ljubljani in skozi ceste itd. leže menda kupi gramoza in

peska ob cesti zgolj zato, da tuje vidi, da ceste lahko nasipavamo, a jih nočemo. Polno je ljudi, ki bi za majhen denar radi stregali ceste in jih nasipavali. Prosimo in pozivamo merodajne faktorje, da posvetijo dohodom v mesto malo več skrbi.

○ Na splošno željo občinstva ponovijo Krekovci priljubljeno narodno igro še v nedeljo, dne 5. februarja ob pol 4 popoldne v Narodnem domu. Predprodaja vstopnic danes celi dan v Slomškov tiskovni zadrugi, jutri pa pri dnevnih blagajni v Narodnem domu.

Dopisi

Kamnik

Občni zbor Obrne zadruge v Kamniku. Noben objektivno misleči član te zadruge, ki je prisotven v četrtek občnemu zboru, se ne bi mogel vzirati, da ne bi dodal nekaj potrebnih informacij. Širši javnoslo o poteku zborovanja — Že povabila, ki so bila razposlana, so bila brez vsake oznake dnevnega reda. Pričekovali bi bilo, da bo vsaj g. predsednik občine dnevnih red, po katerem se naj bi zborovanje vršilo. Brez vsakega zapisnika je potekalo hrupno zborovanje, kjer so kar »navzkrižev« govorili. Radi nerdenega poslovanja odbora je bila predlagana nezaupnica, ki je bila sicer burno pozdravljena, toda brez vseh posledic za odbor, ker ni prišla na glasovanje. — Vsega tega ne more noben brati nikjer v zapisniku in bo ostalo proti najelementarnejšim pravilom le v glavah zborovanja. Pred zaključkom zaborovanja, so se člani začeli razhajati. K zborovanju, ki se je vršilo v gostilniškem prostoru, je imel dostop marsikateri nepovabiljenec. Bilo bi nujno potrebno, da merodajne oblasti posvetijo v odborov resor, kot tudi v poslovanje izpitne komisije zadruge, ki po vseh nekaterih obrtnikov, ne odgovarja popolnoma svoji nalogi.

Sporti

Vremensko poročilo iz Kranjske gore: Snega skupaj 68 cm, temperatura 0°, barometer (820 n.m.) 687 — spremenljivo, občasno. Smuka povojna. — Na Svečnico se je organizirala vsa tukajšnja mladina pod okriljem podružnice SPD v smuški odsek, ki se bo s smotrenim delom lahko razvila v elito slovenskih smučarjev.

SK Jadran. V nedeljo 5. t. m. prijateljska trening tekma s sportnim klubom Svoboda na nemški igrišči ob pol treh popoldne. Ob dveh morajo biti na igrišču: Bončina, Logar I. in II., Pokorn, Brear, Rogič, Sommer, Benedetič, Perko, Jančič, Žnidarski, Banovec, Carl in Markič. — Udeležba stroga obvezna.

Smuške tekme za prvenstvo mariborske oblasti se vrše v nedeljo dne 5. februarja 1928 na Pohorju in sicer jih prirede Zimsko-sportni odsek SPD v Mariboru. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Pravico tekmovanja imajo vse verificirani člani JZSS včlanjeni v klubih mariborske oblasti. Izven konkurenčne pa smo startati vse ostali verificirani člani JZSS. Tekme so razdeljene sledče: Seniorji: Klopni vrh — Mariborska koča (ca 18 km), damske tekme med Ruško in Mariborsko kočo (5 km), in juniorske tekme na terenu okrog Mariborske koče (ca 8 km). Vsi tekmovalci morajo biti zbrani 4. februarja in sicer seniorji in koči na Klopnom vrhu, dame in Ruški koči, juniorji pa v Mariborski koči. Dohod h koči na Klopnom vrhu iz postaje Fala, k Ruški koči iz Ruš, k Mariborski koči je pa najpričnejši dohod iz Hoč. — Prijave s prijavimo 10 dinarjev (za dijke 5 Din) sprejema g. dr. Orožen v I. hrvatski štедionicu, Maribor, Gosposka 24. — Na progi Klopni vrh — Mariborska koča je tudi vključena kategorija za novice.

<h

Kaj je novega

KOLEDAR.

Sobota, 4. februarja. Andrej, Janez od Brito, Gilbert, Joana. — Jutri: Agata.

Dunajska vremenska napoved za 4. februar: Nestalno vreme, predvsem oblačno s padavinami, temperatura okoli ničle, na vzhodnem robu Alp morda večje znižanje temperature.

ZGODOVINSKI DNEVI.

4. februarja: 1815. se je rodil džakovski škof Strossmayer. — 1914. se je v Avstriji končala velika stavka tiskarskih delavcev, ki je trajala več tednov. — 1799. se je rodil portugalski pesnik Joao Baptista da Silva Leitao de Almeida Garrett.

* * *

★ Čajanka pri zunanjem ministru. Snoči se je vršila na stanovanju ministra dr. Marinoviča čajanka, kateri so prisostvovali celokupni diplomatski zbor in več uslednih politikov, med njimi dr. Korošec, Velja Vukovičević, vsi demokratični in radikalni ministri in ostali ugledni parlamentarci.

★ Trgovinska pogodba z Estonijo. Zunanji minister dr. Voja Marinković je včeraj sprejel estonskega ministra Strandmana. Pri tej prilici se je podpisala trgovinska pogodba in vencija o plovbi med našo državo in Estonijo.

★ Krajevna organizacija Št. Ilj pri Velenju je priredila na Svečnico politični tečaj za može in fante v tamkajšnjem župnišču. Po sv. opravili se je zbral nad 60 naših najboljših somišljenikov, ki so pazljivo sledili izvajaju oblastnega poslanca g. Ovcarja, ki je govoril o potrebi politične organizacije in o splošnem političnem položaju. O samoupravah in o časopisu je predaval odposlanec >Tajništva SLS v Mariboru<. — Poudarjamo, da je bil to prvi politični tečaj, ki se je vršil na pobudo krajevne organizacije. Čast vrlim Št. Iljčanom, ki jih vodi Izredno delavni gosp. župnik Schreiner kot duša krajevne organizacije.

★ Fuzija splitskega in sarajevskega gledališča. Že lansko leto je prosvetno ministrstvo v Belgradu poskušalo, da bi se splitsko in sarajevska gledališča združili. Radi tega se je vršila v prosvetnem ministrstvu konferenca, ki pa je bila radi energičnega protesta splitskega predstavstva in splitske občine brezuspešna. Toda letos se je spojitev sarajevskega in splitskega gledališča izvršila potom finančnega zakona, tako da je Split postavljen pred gotovo dejstvo.

★ Ostavko na državno službo je podala učiteljica v Rovtah, Ana Smrečnik-Pirčeva. Ostavka je bila sprejeta.

★ Služba okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Lukovica pri Domžalah je razpisana. Prošnje na Ljubljanski oblastni odbor do 1. marca.

★ Med. univ. dr. Drago Mušič se je nasebil kot praktični zdravnik v Sevnici ob Savi, ter je začel redno ordinirati. 932

★ Poročila se je 30. januarja gdč. Ankica Nemančič, hčerka obl. poslanca Nemančiča, z gosp. Martinom Nemančičem iz Božjaka.

Zdravniške avtoritete

predpisujejo Panflavni-pastile kot obrambno sredstvo proti prehladu, vnetju grla, gripi in zasišenju. Uničujejo vsa vusta in grlo vstopa oče povzročitelje bolezni, niso škodljive želodcu in so prijetnega okusa. Dobe se v vseh lekarnah.

Guy de Maupassant:

Krvna osveta

(Konec.)

Tako je mati neko noč, ko je pričela Bodra tuliti, prišla na divjo in kruto maščevalno misel. Premišljevala jo je do jutra; nato je šla ob prvi zarji v cerkev. Molila je, zgrudila se pred Bogom na kamenita tla, vsa one mogla pred njim in ga goreče prosila, da ji pomaga, da jo podpre, da da njenemu izmučenemu telesu moči, ki jo potrebuje, da manjšuje sina.¹

— Opomba uredna.

Nato se je vrnila domov. Na svojem dvořišču je imela star sod brez dna, skozi katerega je tekla voda iz strešnega žleba; preobrnula ga je in izpraznila ter pritrđila na zemljo s tem, da ga je obložila s kamni. Potem je priklenila Bodro na to pasjo hišico in šla v hišo.

Brez prestanka je hodila po sobi gor in dol in srepo gledala na sardinsko obal. Tam dol je bil morilec.

Psiča je tulila ves dan in vso noč. Starka ji je prinesla zjutraj vode v latvici; a drugega nič: nič godilje, nič kruha.

Minil je še en dan. Oslabela Bodra je spala. Drugi dan je imela blesteče oči, nasreš-

¹ Te je v resnicu bila navada tega ljudstva.

Za duša in srce

Zgodovina slovenskega naroda

Gotovo želiš imeti to delo v celoti. Ali veš, da bo izšel za letošnjo jesen v Mohorjevi družbi VII. zvezek, obsegajoč francosko dobo pri nas? Ne zamudi roka za vpisovanje, še en mesec imaš čas! In kar je najvažnejše: poglej, ali imaš doma vseh šest doslej izšlih zvezkov! Kati o eni stvari si lahko prepričan: ko bo zacela Zgodovina slov. naroda zopet izhajati, bo nastalo silno povpraševanje po prvih šestih zvezkih, tako da ne bo mogoče ustreči vsem povpraševalcem. Začasno dobni lahko še vse doslej izšle zvezke po 11 Din 10 par pri Mohorjevi družbi v Celju, ako si ud Mohorjeve družbe. Tudi če nimaš morebiti nobenega zvezka, dobni torej lahko za 66 Din 60 par šest knjig, ki obsegajo skupaj 1088 strani s premognimi krasnimi slikami. Vezati daj prve tri zvezke skupaj (528 strani) in druge tri skupaj (560 strani), pa boš imel za neznaten denar v svoji knjižnici dragoceno delo!

Don Bosco

81. januarja t. l. je minilo 40 let, kar je preminil eden največjih priateljev trpečega človeštva, ki se je posebno zavzel za mladino, duhovnik don Giovanni Bosco. Bil je rojen 15. avgusta 1815 v piemontski vasi Becchi od revnih kmetskih staršev. Leta 1841. je bil posvečen v mašnika v Turinu. Tu je začel že zgodaj zbirati okoli sebe zanemarjeno mladino in je tako začel lečiti zlo, od katerega je trpela Italija stoletja. Otreko je učil, skrbel za hrano in obliko, jih zlasti na nedeljo in praznike zbiral, jim priznal pošteno zavaro, igre, deklamacije, godbo, ter peljal na izprehode. Od začetka so imeli svetega moža za norce in ga hoteli celo zapreti v norišnico; končno so uvideli, da imajo pred seboj enega največjih vzgojnnikov in najljuboznivejšega, ter obenem skrajno praktičnega priatelja spomnjenih in razjaljenih. Ustanovil je potem salezijanski red, ki je l. 1869. dobil potrditev od svete stolice. Dočim je Sardinija prepovedala vse druge redove, je podpirala Salezijance; don Bosco je bil tudi prijatelj ministra Cavourja ter kralja Viktorja Emanuela in posredoval med italijanskim vlado in sv. stolico. Sploh ga je javnost v najizdatnejši meri podpirala ker se ni mogel nihče odtegniti faru njegove svetniške osebnosti in koristnosti njegovih naprav. Slovita je vzgojeslovna metoda don Bosca, koje glavno geslo je bilo: »Ljubezen je močnejša kot smrt; premaga tudi smrt duše.« Izpreobrnili ali vsaj priklenili nase je najhujše in najtrdrovnejše dočince. Danes je njegov red razširjen po vsem

svetu in nadaljuje njegovo vzgojno delo na mladini. Že don Bosco je začel z rokodelskimi delavnicami, da se zanemarjena mladina izudi za življeno. Don Bosco je prišel med blaženo katoliške cerkve in gotovo zasluzi čast svetnika. Cloveštvu ga pa brez razlike prištevalo med svoje največje dobrotnike in v vzgojeslovju bo dobil častno mesto poleg Pestalozzia in drugih. Bil je med redkimi ljudmi, ki jih ima vsak rad.

PEPELKA.

(Mladinska predstava.)

Za Snegulčico je uprizorilo gledališče na Svednico še Pepelko istega pisatelja (Görner); Pepelka je bolj dramatična in za mladino tudi zabavnjaša kot Snegulčica, dasi ni v nji toliko poezije. Režiser gosp. prof. O. Šest je z mnogimi sceničnimi in igravskimi učinki napravil igro zelo pestro in živahnou, dasi se je v igravskem oziru videla v nekaterih vlogah stereotipnost. Središče igre je bila gd. V. Juvanova, ki je podala Pepelko nadvse prikupno in pesniško; enako je bila ga Šaričeva lep in čustven kraljevič, g. Danilo je za smeh in kratek čas dobro obnovil kralja. Lepa družinska celota so bili groteskni četverci g. Rogoz, g. Juvanova, gd. M. Danilova in gd. Debeljakova; omeniti bi bilo še g. Lipaha, g. Pluta, Medivena in Jana, ki so dobrodušno zabavali mlado in staro občinstvo. Posebej je treba omeniti gd. Rakarjevo kot hudo Valpurga, ki je mladim gledavcem nad vse prepričevalno podajala resničnost čarovnice. Tudi balet je bil primeren. Igra je na prav dobrvi višini, dasi je tu pa tam čutiti improviziranje bodisi med igravci bodisi da sklep dejani niso bili dovolj zaključeni. Gledališče je bilo natlačeno in Pepelka bo gotovo enako ali še bolj pritegvala mlado in staro občinstvo kakor Snegulčica.

F. K.

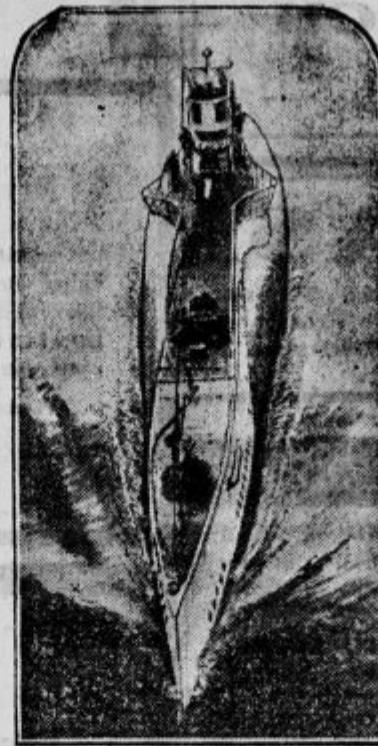
BALETNI VEČER

Dne 1. t. m. je bil v naši operi baletni večer, prvi v tej sezoni. Gosp. baletni mojster Viček in gd. Wissiala sta poskrbela z svojim zborom za visoko kvalitetno kreacijo. Plesali so na Musorgskiego Slike iz galerije, dalje na skladbo g. kapelnika Balatke — silno invenciozna skladba groteskne vsebine in izvaredno pestrega kolorita — in na Hernéjeve Impresije iz Music-Halla, tudi zelo zanimivo moderno plesno delo Dobro se poskrbeli tudi za inscenacijo. Za kostume prvega dela je napravil načrte naš umetnik prof. Fr. Kralj. Za naše razmere je bil ta baletni večer zelo pomemben dogodek in značil v svoji smeri velik napredok. Tudi tu je bilo treba kaj novega. Prav tako!

* * *

Odlični hrvaški skladatelj in kritik profesor Zlatko Grgošević piše o koncertu Peveci zbor slovenskih učiteljev v Zagrebu dne 17. januarja v Riječi sledi: ... Prehajajoč na svojo kriško poudarim s posebnim zadovoljstvom odlično glasbeno afirmacijo »Zbora slov. učiteljev UJU«, v ka-

terem sodelujejo naši narodni intelektualci, ki pojejo s pravim slovenskim uživanjem svojo slovensko pesem. Nepošljiv trud in napor je tem idealnim ljudem edini honorar, kajti ti ljudje prehodijo cele ure peš do vlaka, da morejo v Ljubljano k vajam. To jim je največje priznanje, kajti že samo to dejstvo dokazuje, da jim gre samo za to, da pojo svojo lepo slovensko pesem in da vršijo svojo lepo narodno kulturno misijo. Glasovno dober zbor (okoli



Ameriška podmornica S 3

ki bi se bila te dni v viharju skoro potopila.

70 članov in članic) s prvoravnim ženskim zborom nam je pokazal novo in najnovejšo slovensko zborno pesem. Ta nujnih koncert je naučil i nas i nje nečemu: nas, h katerim so prišli, so naučili kako se intelligentno predava besedilo pesmi, da se pri tem ohrani glasbeni arhitektonika dela, da se poudari važno, da se pa obenem premesti ono, kar je manj važno v kompoziciji. Slovenski učitelji so mogli opaziti pri nas, da jih je naša koncertna publika dobro razumela, ter topo in bratsko nagradila s priznanjem za njihov duševni dar istodobno, da je naša publika sprejela dela s spontanim in navdušenim odobravanjem ... Izvrsten ženski zbor lepih in polnih glasov, virtuozen gibek in izdelan, nam bo ostal v najlepšem spominu ... Slovenski učitelji so obiskali Zagreb, svoje tovarši učitelje in brale pevce. Vsi so jih prijazno sprejeli, jih spremjali in se najiskrenje vesili njihovega uspeha. — Gospod Zlatko Grgošević se je za izvedbo tako težkega sporeda tako živo zanimal, da je prišel k zadnjem vaj v Ljubljano in bil navzoč pri celi tridnevni vaji. Slovenski pevci smo našim nad vse požrtvovanim pevcem učiteljem iz sreca hvaljeni, da so priborili naši pevski umetnosti v Zagrebu tako priznanje in tako čast. V pondeljek bomo napolnili dvorano do zadnjega mesta in jim pokazali s tem svoje priznanje in hvaljenost.

Katoliški svet

Katoliki v Češkoslovaški

Praga, 3. februarja, (Tel. »Slov.«) Katoliški krogi v Češkoslovaški pripravljajo široko zasnovano katoliško akcijo, da se po vzgledu nemških katoličanov osnujejo katoliška družabna središča, jedilnice, čitalnice, igrišča, knjižnice itd. Potrebeni kapital naj bi zbrali katoličani v Ameriki v obliki posojila v višini treh milijonov dolarjev.

Boj za treznost

»Prerod«, glasnik novega veka.

Dočakali smo ga. Prebrelj je težko, dve leti trajajočo finančno krizo in to s tako vztrajnostjo in požrtvovanjem, da zaslubi vse priznanje in da se ga se tesneje oklenemo.

Dobil je nov pridev: glasnik novega veka. Ali morda ni res oznanjevalec novega časa, nove in boljše bodočnosti? Ali ni res »Prerod« kritični tisti kultura, ki bomo z njo dosegli vse večje in plemenitejše cilje — kot je krčma in kozarec žganja? Ali ni »Prerod« glasen opomin tistim, ki so od mraka do dnev v krčmi čepe, denar in moči sebi, Bogu pa čas kradejo? — Da vprav to je in samo on Ce kdo, ga morajo taki ljudje čitati in se iz njega naučiti pravega, treznega življenja...

Ni kar tjavljand na prvo mesto postavljeni »Pismo žene, kateri se je omračil um.« Saj vprav glas tistih, ki so po alkoholu zastrupljeni prišli v obupen in beden položaj, je svarilen in mnogo več zaleže... Gledališče tudi bolj pretrese in resnica same ti stopi pred oči taka, kot je.

Z zanimanjem bo vsakdo bral posamezne članke, ki so res nekaj zajemljivega in prisnega. Kar kar da bi »Prerod« ubral drugo, bolj radikalno pot.

Tako na primer po sporšnik bral, kaj je pravi sport — Rudar bo lahko videl svojega sotrpina, ki si še zagrenjuje svoje itak briddko življenje. Pogovor v vlaku... nam razoveda, kako ljudje plačujejo vodo, misleč, da pišejo »pričnot vin.« Naš poddedovan greh. Nedelja v govorečem filmu, prizajo o naših slabostih in stranopih. In končno slika: Smrt matka...

Pod drobnogledom dobni vse vrst opomb, navodil in kratkih stičic, tako poleg drugih tudi o naši kulturi, ki menda stoji na glavici, prizor iz naše skupščine (izredno zanimiv), o voden literarni sili našega stoljetja, celo o dobrki deklisi s Poljanom, o mehaničnem človeku, o Gorenjeih in Dolnjeih, o sužnjih in o resnicah, ki se jo človek stramuje vedati...

Tudi rubrike »Dopis«, »Drobiz« iz celega sveta, »Slovo« in še malo »Salec« povrhu ne manjka.

Ničesar torej ne moremo pogrešati v njem. Vsestransko je poučen, a tudi na vse sirani, vendar nepristransko graja, kar je napačnega in proti našim stremljenjem.

Zato, segajte po njem, ostanite njegovi naročniki in ga še bolj podpirajte. 25 dinarjev na leto zmore vsak, saj da vsak Slovenec na leto povprečno 1000 dinarjev samo za alkohol, pa bi ne zmogel te majhne vstopice. Naroča se v Ljubljani, Poljanški nasip 10.

Priporočljiva je letos zanj tudi še popolnoma nova oprema, trde lično barvane ovojnice in nova naslovna slika, o kateri bono v kratkem še kaj slišati. *Glasnik novega veka v vsako hišo!*



Zene v sovjetski Rusiji.

Od leve na desno: Tihomirova, članica predsedstva vseruskega osrednjega sovjetskega strokovnega zveze. — Anufrijeva, namestnica ravnatelja moskovske tekstilne tovarne. — Markolova, načelnica telefonske centrale.

Sir H. Rider Haggard:

Kleopatra, egiptovska kraljica.

Zdrznil sem se ob njenih besedah in ko je ona spoznala, kako je z menoj, je postala razumnejša.

Prihajam, Harmakis — ki nisi več kraljevski — prihajam, da ti povem, da si svoboden in prost! Da prost lahko zreš svojo sramoto in vidiš, kako odseva iz vseh oči, ki so ti zaupale, kakor odsevajo podobe od vodne gladine. Prihajam tudi povedati, da je veliki načrt — delo dvajsetih in še več let — popolnoma pokopan. Nikdo ni izgubil življenja razen mogoče Sepa, ki je izginil. Prijeli pa so vse voditelje in jih vkovali v verige ali pregnali iz dežele, in njihova stranka je strta in razpršena. Vihar se je zrušil, preden je izbruhnil. Egipt je izgubljen, izgubljen za vedno, zakaj njegovo poslednje upanje je izginilo! Nikdar več se ne bo boril — za vse čase mora sedaj kloniti svoj vrat pod jarmom in razgaliti svoj hrbet palici zatiralcev!

Zaječal sem na ves glas. »Na žalost, bil sem izdan!« sem rekel. »Pavel nas je izdal!«

»Ti si bil izdan! Nikakor ne! Ti sam si izdajalec! Kako to, da nisi umoril Kleopatre, ko si bil sam ž njo skupaj? Govori, krivoprisežni človek!«

»Otrovala me je,« sem ji zopet rekel.

»O Harmakis!« je odgovorilo neusmiljeno dekle, »Kako globoko si padel od onega kneza, kakoršnega sem te nekoč poznala! Ti, ki se ne sramuješ lagati! Da, zavdala ti je — zavdala z ljubavno pijačo! Da, ti si prodal Egipt in njegovo in tvojo stvar za poljub lahkožive razuzdanke! Ti sramota, ti žalost!« je nadaljevala, kazala s prstom name in vzdignila oči proti mojemu obrazu, »ti zaničevani! Ti zavrnecen! Utaj, ako moreš! Da, le odmikaj se od mene — lahko se odmikaš, ko se zavedaš, kaj da si! Splazi se Kleopatri pod noge in ji poljubljam sandale, dokler se ji ne bo zljbilo, da te potepta v blatu, tebi sorodnem! Ampak

pred vsemi poštenimi ljudmi se odmikaj — odmikaj!«

Duša mi je drhtela pod pezo njenega bridkega zaničevanja in sovraštva, vendar nisem imel besede, da bi ji odgovoril.

»Kako je to,« sem rekel naposlед s težkim glasom, »da tudi ti nisi izdana, ampak si še vedno tukaj; da me oštevaš, ti, ki si mi nekoč prisegla, da me ljubiš? Ali nimaš kot ženska nobenega usmiljenja za slabost moža?«

»Mojega imena ni bilo v seznamih,« je odgovorila in povesila temne oči. »Tu imaš ugodno priložnost — izdaj še mene, Harmakis! Da, da, baš zavoljo tega, ker sem te nekoč ljubila — ali se res še spominjaš na to? — občutim toliko bolj tvoj padec. Sramota človeka, ki smo ga ljubili, mora nekako postati naša sramota in se mora vedno nas držati, ker smo lepo pritiskali tako podlo stvar na svoje srce. Ali si tudi bedak? Ali hočeš k meni priti po tolažbo — naravnost iz rok svoje kraljevske lahkoživke — k meni in nikomur drugemu na svetu?«

»Kako naj vem,« sem ji rekel, »da nisi ti v svoji ljubosumni jezi bila tista, ki je izdala naše načrte? Karmion, že zdavnaj me je Sepa svaril pred teboj in sedaj se v resnicu spominjam — —«

»Tako govorite izdajaleci,« mi je segla v besedo in zardela do ušes, »in mislio, da so vsi taki kakor oni in istega duha! Ne, jaz te nisem izdala; tisti bedni lopov, Pavel te je, kateremu je v poslednjem trenutku vpadelo srce in ki je prejel zasluzeno placičo. Ne ostanem več tukaj, da bi poslušala take podlosti! Harmakis — ki nisi več kraljevski — kraljica Egipta Kleopatra mi je naročila, naj ti povem, da si prost in da te čaka v alabastrski dvorani.«

Še enkrat me je očinila s hitrim pogledom izpod dolgih trepalin, se priklonila in odšla.

Tako sem zopet hodil po dvoru, dasi prav malo, kajti moje srce je bilo polno sramote in groze, in sem se bal, da vidim na vsakem obrazu zaničevanje onih, ki so vedeli, kdo da sem. Vendar nisem videl ničesar;

vsi oni namreč, ki so vedeli za naklep, so bili pobegnili, Karmion pa zavoljo same sebe ni zinila besedice. Tudi je Kleopatra raznesla, da sem nedolžen. Toda moja krivda me je silno težila, tako da sem vedno bolj hujšal in mi je lepotu izginila z obrazu. Dasi pa sem bil po besedi prost in svoboden, so me vseeno vedno stražili; iz ozemlja palače se nisem smel ganiti.

Naposlед je prišel dan, ki je prinesel v Aleksandrijo Kvinta Delija, onega nepoštenega

Gospodarstvo

Kaj je s povišanjem tarifov?

Ze 1. t. m. smo poročali, da se v krogih lesne trgovine mnogo razpravlja o povišanju pristaniških tarifov, ki stope v veljavo 1. februarja. Opozorili smo na resnost tega ukrepa glede našega lesnega izvoza, ki je dobil čisto drugačno preorientacijo. Italija je sicer še vedno naš najboljši odjemalec lesa, saj znača izvoz v Italijo ca 60% celokupnega izvoza, toda v vedno večji meri se razvija izvoz v prekomorske države, pri čemer pride v poštev zlasti splitski pristanišče.

Včeraj smo se informirali pri ljubljanskem železniškem ravateljstvu, toda tam ni bilo ničesar znanega. Pač pa nam poročajo, da so iz Splita bile pri tukajšnji lesni trgovini brzajočno storuirane velike dobave in da so tudi že nekatere postaje dobile navodila glede zvišanja pristaniških tarifov.

Zato je v interesu slovenskega gospodarstva umestno, da se sedanja negotovost pojasni in pove, kaj je na stvari!

—o—

KONKURZI IN LIKVIDACIJE

Statistika. Po podatkih »Jugoslovanskega društva za zaščito upnikov« je bilo v januarju letos registriranih 79 konkurzov (v decembri 1927 80, v januarju 1927 79); od tega jih je bilo v Sloveniji in Dalmaciji 6 (v januarju 1927 10), v Srbiji in Crni gori 55 (44), v Hrvatski in Slavoniji 12 (16), v Vojvodini 5 (7) in v Bosni in Hercegovini 1 (2). K-kor smo že omenili ob objavljenju statistike za celo leto 1927, se vidi, da se je gospodarski položaj v Srbiji poslabšal, drugod pa kaže zmanjšanje števila konkurzov na izboljšanje.

Konkurz. Pavao Čosič, trg. z meš. blagom, Novi Sad (prijaviti do 15. marca); Nikola Kangrga, Žarkovo (1. marca); Amar Taloi, trg., Beograd (21. febr.), aktiva 210.000, pasiva 350.000 Din.

Narok za prisilno poravnava. Avtomobilna družba z o. z. v Zireh 13. febr.; Vinko Jekler, trg. v Sevnici 16. febr.

Likvidacija. Tovarna upognjenega pohištva, d. d., Karlovac, sklicuje za 15. febr. izredni občni zbor, kjer bodo sklepleni o likvidaciji. Podjetje obstaja od 1. 1921. in je bilo ustanovljeno na Jugobanke in Narodno Šumske. Bilanca za 1927 izkuje izgubo v znesku 1.980.000 Din na kapital 2 milijona Din in rezerve 73.500 Din.

PRITOŽBE GLEDE RAZDELITVE SPECIALNIH VAGONOV ZA LES.

V času, ko se ravno začenja razvijati naš izvoz stavbnega lesa, se množe pritožbe radi nesmotrenega razdeljevanja vagonov, posebno kar se tiče specialnih vagonov za les (stirios. vozovi za prevoz tesanega lesa). To stanje sili lesno trgovino in industrijo k dosedaj brezuspešnim prošnjam za pravilno razdelitev in dodelitev voz. K-mor mislimo, je krivda v Belgradu pri železniškem ministrstvu, ker ljubljansko železniško ravateljstvo ne dobi dovolj vozov. Ce vagonov ni dovolj na razpolago, zakaj jih nismo naročili na račun reparacijskih dobav; če pa jih je dovolj, zakaj jih ravno zmanjša tedaj, ko se pripravlja in začenja največji izvoz. Upamo, da ne bo treba ponovnih intervencij za ureditve tega vprašanja s strani inerodajnih faktorjev.

GOSPODARSKA LITERATURA.

Druž dolgoval kraljevine SHS. O podatkih v tej publikaciji, ki jo je napisal g. Lj. St. Kosier, smo že poročali 29. jan. 1928. Omenjam, da avtentični, oficijelni podatki o višini naših dolgov ne obstajajo. Knjiga stane 20 Din in se dobi v vseh knjižarnah.

Pomisliki k obveznemu signiranju hmelja. Pod tem naslovom je izšla v Zalcu dne 28. jan. knjižica, ki jo je sestavil Jos. Vovk, hmeljski komisijonar istotam. V knjižici so navedeni s stališča hmeljske trgovine razlogi proti obveznemu oznamovanju hmelja. Knjižica je izšala v zložbi avtorja.

Drogerijski in parfumerijski vestnik. Dosedaj je izhajal v Zagrebu. Parfumerijski vestnik, ki pa je z novim letom spremenil svoj naziv v »Drogerijski i parfumerijski vestnik. List izhaja mesečno in stane letno 150 Din, uprava: Zagreb, Marovska 10.

* * *

Ratifikacija naše trgovinske pogodbe z Belgijo. Kakor poročajo iz Bruslja, so bile dne 1. februarja ratifikacijske listine med belgijskim zunanjim ministrom Hymansom in našim poslanikom Vukičevičem glede trgovinske pogodbe, o kateri smo svoječno že obširno poročali.

Občni zbori. Narodna banka 4. marca ob 9 v Belgradu; Textilia, d. d. 18. februar ob 16 v Slov. banki (stanje, volitve nove uprave in nadzorstva, ev. znižanje in povišanje kapitala, ev. likvidacija); Slovenska banka 23. februar ob pol 11 v bančnih prostorih (poročilo o sanaciji, absolutorij, izvolebiti nove uprave in nadzorstvo); Hranilnica v Križevcih, d. d. 24. februar ob 10 v prostorih Prekmurske banke (bilanca 1927).

Izprememba v trgovinskem registru. V pisli: Adam Bohar, izr. trg. z gov. živino in svinjami v Dolnji Lendavi; Ivan Bežjak, tvornica bučnega olja v Framu; Ivan Gradiškar, trg. z vinom na debelo v Lazih; Štefko Koloman, mesarstvo in izvozna trg. z gov. živ. in svinjami v Lemerju; Jožef Čeh, trg. in izvoz živine v Ločtu; Fr. Ponikvar, izv. trg. z lesom in ogljem v Mali vasi; Ivan Ban, lesna industrija v Preserju; Ivanka Spreitzer, lesna trgovina na Raketu; Stefan Vukan, izv. živine v Zenkovcih. — **Izbriš:** Janko Potek, Sv. Urh pri Trebeljševem (opustitev).

Gibanje trgovstva in obrtništva. Kakor posnemo iz statistike Zbornice TOI v Ljubljani, je bilo v zadnjem četrletju leta 1927. prijavljenih 331 (v 3. četrletju 1927 446) trgovskih obratov, odjavljenih pa 334 (290); največ prijav bežljivo: trg. z meš. blagom 78, branjarstvo 28, les 28, dež. pridelki 20, sejmarnstvo 17. — Obrtnih in industrijskih obratov je bilo prijavljenih 597 (517), od teh na tovarniški način 7 (4), odjav pa 269 (26), od teh na tovarniški način 4 (2). Največ prijav je bilo: šivilje 95, čevljariji 86, krojči 40, gostilne 34, kovači 26, mlini 28, strojno pletenje 22, mizarji 22; odjavljenih pa: čevljariji 33, gostilne 29, šivilje 22, krojči 20.

Dobave. Ravnateljstvo drž. železnic v Ljubljani sprejma do 10. t. m. ponudbe glede dobave žalovic ter glede dobave 100 kg karbonle kislino (strojni oddelek). — Ravnateljstvo drž. rudnika v Vrdniku sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave stekla, 150 kg usnji in hrastovih debel; do 16. t. m. pa glede dobave 300 kg krp za čiščenje sirovjev. — Ravnateljstvo drž. rudnika v Brezi sprejema do 18. t. m. t. l. ponudbe glede dobave tračnic. — Ravnateljstvo drž. rudnika v Velenju sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 140 m² jamskega lesa. — Ravnateljstvo drž. rudnika v Kreki sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 10.000 kg betonskega železa ter glede dobave cinkove pločevine. — Dne 18. t. m. se bo vršila pri Intendanturi komande Boke Kotorske v Ercegovini ofert. licitacija.

cija glede dobave okoli 6900 kg raznega mila. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki v Zbornici za TOI v Ljubljani.

Borza

Dne 3. februarja 1928.

DEFAR

Na deviznem tržišču je Narodna banka zvišala skoro vse kurze: tako je bilo blago Narodne banke v Londonu 277.50, v četrtek 277.32, v Pragi 163.80, ožir. 168.68, v Trstu 301.55, ožir. 301.40. Edino Curih je ostal neizpremenjen: 1094.93. Dunaj pa je popustil od 802.50 na 802.55. Zaradi teh visokih kurzov je postal devizni trg rezerviran in danačni promet je bil izredno majhen razen v devizi Berlin, kjer je bilo privatno blago, dočim je vse ostalo Narodna banka. Curiški kurzi so se večinoma uverstili, dinar je ostal neizpremenjen: 9.1375. London je bil danes zaključen nad paritetom, Kaj namerava Narodna banka s to devizno politiko, je neznan.

Devizni tečaj na ljubljenski borzi dne 3 febr. 1928

povpraš.	pon.	srednji	sr. + II
Amsterdam	—	22.96	—
Berlin	1356.75—139.75	138.2	1356.50
Curih	1093.4—10.64	1094.93	1094.93
Dunaj	80.75—81.375	80.25	801.50
London	277.10—277.0	277.5	277.32
Newyork	56.795—57.995	56.885	56.88
Pariz	— 223.75	—	—
Praga	164.40—169.2	168.80	168.68
Trst	30.55—302.55	301.55	—

Zagreb, Berlin 1356.75—1359.75, Curih 1098.25—1098.25, Dunaj 800.75—803.75, London 277.00—277.86, Newyork 56.79—56.99, Pariz 222.75—224.75, Praga 168.40—169.20, Trst 300.508—302.508.

Belgrad. Amsterdam 22.98—22.99, Berlin 1356.70—1359.70, Budimpešta 994—997, Curih 1093.48—1096.48, Dunaj 800.50—803.50, London 276.40—277.20, Newyork 56.79—56.99, Pariz 222.75—224.75, Praga 168.40—169.20, Trst 300.50—302.50.

Curih. Belgrad 9.1375, Berlin 123.90, Budimpešta 90.75, Bukareš 3.21, Dunaj 73.21, London 25.32875, Newyork 519.90, Pariz 20.425, Praga 15.405, Sofija 3.75, Varšava 58.25, Madrid 88.00, Trst 27.525.

Trst. Belgrad 33.22—33.25, Curih 304.25, London 92.02—92.05, Newyork 18.87—18.88, Pariz 74.17—74.22.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.4725, Kodanj 190, London 34.5675, Milan 37.15, Newyork 709.90, Pariz 27.88, Varšava 79.78. Valute: dol. rji 707.25, francoski frank 28.10, dinar 12.43, češkoslovaška kruna 21.025.

Praga. Devize: Lira 178.75, Belgrad 59.30, Pariz 132.50, London 164.40, Newyork 53.75.

Dinar. Newyork 1.7575, Berlin 7.30, London 277.25.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

V ljubljni zakl. Ljublj. kred. po 135; Strojne blago 80, Kranj. ind., ki je padla na Dunaju 40.50, ožir. 41, denar 315. V Zegrebu drž. papirji čvrsti. Med industrijskimi papirji čvrstje Trboveljska, ki je včeraj na Dunaju notiral že 67.70 zaradi pariških in ženevskih nakupov, ter Vevče, ki so bile zaključene po 155.

Ljubljana. Celjski 164 den., Ljublj. kreditna zakl. 135, Kred. zavod 160 den., Strojne 80 bl., Vevče 140 den., Kranj. ind. 315 den., Ruše 263—280 Stavbna 56 den. Šešir 125 den.

Zagreb. % invest. posoj. 87—87.50, agrari 54—54.50, vojna odškodnina 426 427, februar 427—428, marec 427 den., Hrv. esk. 52, Hipo 65, Jug 96.25—96.50, Praštediona 875, Ljublj. kreditni 135, Šečerna 550, Drava 570—570, Slavonija 16.50, Trbovlje 530—540, Vevče 155.

Belgrad. Vojna odškodnina 421—425—424.50, ult. februar 423—425.75, ult. marec 428—429, ult. april 420—431, Loterijske srečke 105, Tob. srečke 84, Izvozna banka 1200, 7% invest. posoj. 87.25, agrari 53.50.

Trst. Adria 208, Assicurazioni Generali 4430, Riumione adriatica 2870, Triplicovich 256, Split cement 280, Trž. Lloyd 685, Dalmatia 117, Oceania 93.

Dunaj. Podon. Podon-savska-jdr. 88.10, Življe 118.25, Hrv. esk. 6.70, Jug 12.20, Hipo 7.80, Alpine 42.70, Leykam 11.25, Trbovlje 67.50, Kranjska ind. 48, Slavonija 1.30.

BLAGO

Ljubljana. Les: Hmelovke a. 6—6.50 m, b. 6.50—7 m, c. 7—9 m dolž. Iko Žalec denar za a. 5 Din, za b. 5.50, za c. 6.50 Din: hmelovke fko vag. nakl. post. 1 vag. po 4.50; remeljni fko vag. nakl. post. 2 vag. po 4.40; zakl. 3 vag. Tendenca živahnejša.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe, slov. post. pl. 30 dni, dob. prompt): Pšenica 78—79 kg 2% baška 375—377.50, slav. 365—367.50, moko 0 g vag. bl. pl. 30, ožir. 30, koruza slava 287.50, ml. tar. 282.50, nova časna primerno suha, kval. gar. 280, za februar 285, za marec 290, za april 295, pop. suha za maj 300, činkvantin 295, zakl. 3 vag. pšenice. Tendenca čvrsta.

Novi Sad. Pšenica bač. ban., srem. 317.50—327.50, gor. ban. 315—325, rž. bač. 295—305, ječmen bač. in sr. 270—280, oves bač. ban., sr., slav. 250—260, koruza bač. stara 237.50—252.50, bač. nova 230—235, februar—marec 235—240, marec-apr. 230—247.50, april-maj 242.50—250, b.v.n. nova 230—235, februar—marec 235—240, sr. 230—235, moko 0 g in gg 4.5—465, št. 2 420—450, št. 5 400—42